

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statsbudgeten och till lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om statsbudgeten och 12 andra lagar ändras.

Enligt propositionen ska sammanställda kalkyler över statsfinanserna i fortsättningen presenteras i samband med statsbokslutet, och de ska omfatta en sammanställning av kalkylerna över statens budgetekonomi, de statliga fonderna utanför statsbudgeten och statens affärsverk. De sammanställda kalkylerna över statsfinanserna ska ge en mera heltäckande bild av intäkterna och kostnaderna inom statsfinanserna och av statens ekonomiska ställning.

Dessutom förtydligas och kompletteras befogenheterna att utfärda förordning och normgivningsbemyndigandena.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025. De sammanställda kalkylerna över statsfinanserna görs upp första gången våren 2026 och gäller finansåret 2025.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Beredning	5
2 Nuläge och bedömning av nuläget	5
2.1 Regeringens årsberättelse och statsbokslut	5
2.2 Reglering av andra offentliga samfunds samt företags bokslut	6
2.3 Bemyndigande att utfärda förordning och meddela föreskrifter	6
3 Målsättning	6
4 Förslagen och deras konsekvenser	6
4.1 De viktigaste förslagen	6
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	7
5 Alternativa handlingsvägar	8
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	8
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	9
6 Remissvar	11
7 Specialmotivering	13
7.1 Lag om statsbudgeten	13
7.2 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna	19
7.3 Lag om statens pensionsfond	19
7.4 Lag om myndigheten för finansiell stabilitet	19
7.5 Lag om statliga affärsverk	19
7.6 Lag om Forststyrelsen	20
7.7 Lag om statsrådet	20
7.8 Lag om brandskyddsfonden	21
7.9 Lag om interventionsfonden för jordbruket	21
7.10 Lag om statens televisions- och radiofond	21
7.11 Lag om statsgarantifonden	21
7.12 Lag om tryggnad av försörjningsberedskapen	21
7.13 Lag om statens bostadsfond	21
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	21
9 Ikraftträdande	22
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	22
LAGFÖRSLAG	24
1. Lag om ändring av lagen om statsbudgeten	24
2. Lag om ändring av 6 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna	28
3. Lag om ändring av 9 § i lagen om statens pensionsfond	29
4. Lag om ändring av 6 kap. 2 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet	30

5. Lag om ändring av 6 och 12 § i lagen om statliga affärsverk	31
6. Lag om ändring av 8 och 33 § i lagen om Forststyrelsen	32
7. Lag om ändring av 9 a § i lagen om statsrådet.....	33
8. Lag om ändring av 12 § i lagen om brandskyddsfonden	34
9. Lag om ändring av 9 § i lagen om interventionsfonden för jordbruket	35
10. Lag om ändring av 4 § i lagen om statens televisions- och radiofond	36
11. Lag om ändring av 8 § i lagen om statsgarantifonden	37
12. Lag om ändring av 12 a § i lagen om tryggande av försörjningsberedskapen	38
13. Lag om ändring av 5 § i lagen om statens bostadsfond	39
BILAGOR.....	40
PARALLELLTEXTER	40
1. Lag om ändring av lagen om statsbudgeten	40
2. Lag om ändring av 6 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna.....	46
3. Lag om ändring av 9 § i lagen om statens pensionsfond	47
4. Lag om ändring av 6 kap. 2 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.....	48
5. Lag om ändring av 6 och 12 § i lagen om statliga affärsverk	49
6. Lag om ändring av 8 och 33 § i lagen om Forststyrelsen	50
7. Lag om ändring av 9 a § i lagen om statsrådet.....	52
8. Lag om ändring av 12 § i lagen om brandskyddsfonden	52
9. Lag om ändring av 9 § i lagen om interventionsfonden för jordbruket	53
10. Lag om ändring av 4 § i lagen om statens televisions- och radiofond	54
11. Lag om ändring av 8 § i lagen om statsgarantifonden	55
12. Lag om ändring av 12 a § i lagen om tryggande av försörjningsberedskapen	56
13. Lag om ändring av 5 § i lagen om statens bostadsfond	57
FÖRORDNINGSUTKAST	58
Statsrådets förordning om ändring av förordningen om statsbudgeten.....	58

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Utveckling av statens bokslutsrapportering

Utvecklingen av statsbokslutet eller den kompletterande separata rapporteringen har under de senaste femton åren utvärderats i olika sammanhang. Sådana har till exempel varit vissa av finansministeriets arbetsgrupper åren 2010–2012¹, forskningspublikationen ”Eduskunnan budjetti- ja valvontavalta 1990–2020” (Riksdagens budget- och tillsynsbefogenheter 1990–2020, Riksdagens revisionsutskotts publikation 1/2016) och statens revisionsverks ställningstaganden (K 9/2017 rd). Enligt de ställningstaganden som lagts fram bör man få en mer omfattande helhetsbild av statsfinanserna och de samfund som staten kontrollerar.

År 2016 fogades en ny 68 a § (118/2016) till förordningen om statsbudgeten (1243/1992), nedan *budgetförordningen*, enligt vilken regeringens årsberättelse bland annat ska innehålla en översikt över intäkterna och kostnaderna för den helhet som består av budgetekonomin, de statliga affärsverken och de statliga fonderna utanför statsbudgeten samt över förmögenhetsställningen och åtagandena utanför balansräkningen. På grundval av bestämmelsen har regeringens årsberättelse från och med bokslutet för finansåret 2015 även omfattat sammanställda intäkts- och kostnadskalkyler och balansräkningar (s.k. helhetskalkyler) för budgetekonomin, statliga fonder utanför budgeten samt affärsverkens, affärsverkskoncernernas och fondernas verksamhet och resultat. Kalkylerna har uppgjorts på grundval av de officiella boksluten för ovan nämnda enheter. Kalkylerna har inte reviderats. Från och med 2016 har helhetskalkylerna för den första halvan av innevarande år presenterats i de allmänna motiveringarna till budgetförslaget.

För bedömning av större utvecklingsbehov än ovan nämnda undertecknade Finansministeriet och Statskontoret 30.11.2019 ett samarbetsprotokoll om ett tvåårigt projekt, där man utredde möjligheterna att ta fram mer omfattande koncerninformation. Statskontoret publicerade 11.2.2022 projektets slutrapport ”Kokonaisarvio valtion konsernitiedon tarpeesta – Valtion konsernilaskemien tarve- ja toteutusselvitys” (Helhetsbedömning av behovet av statens koncernuppgifter – Behovs- och genomförandeutredning av statens koncernkalkyler, Statskontorets publikationer/Statens bokslutsrapportering 2/2022). I slutrapporten föreslogs att statsbokslutet utvidgas så att det förutom statens budgetekonomi även omfattar statliga fonder utanför budgeten och koncerner bestående av statliga affärsverk. I rapporten föreslogs också att man under 2022 och 2023 ska fortsätta arbetet med att utveckla koncernkalkylerna genom att utarbeta kalkyler för kombinationen av statens budget- och fondeekonomi, affärsverk och statsbolag med specialuppgifter enligt anskaffningsutgiftsmetoden. Dessutom föreslogs att kalkyler för kombinationen av budget- och fondeekonomi, affärsverk och alla statsägda bolag utarbetas enligt kapitalandelsmetoden.

Bemyndigande att utfärda förordning och meddela föreskrifter

¹ Projektet för definition av statens balanshanteringspolitik på koncernnivå VM111:00/2010 (<https://vm.fi/sv/projektsida?tunnus=VM111:00/2010>) och projektet för statens balanshanteringspolitik på koncernnivå VM019:00/2011 (<https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM019:00/2011>)

Bemyndigandena att utfärda förordningar enligt lagen om statsbudgeten (423/1988), nedan *budgetlagen* motsvarar inte till alla delar de nuvarande kraven på avgränsning och exakthet som ställs på bemyndiganden att utfärda förordningar. Dessutom har det i budgetförordningen funnits bemyndiganden att meddela föreskrifter, som borde finnas i lagen.

1.2 Beredning

Finansministeriet tillsatte 14.10.2022 projektet för utveckling av statsbokslutet (Valtike-projektet; VM090:00/2022) för tiden 17.10.2022–31.5.2026. Projektets uppgift är att utveckla statsbokslutet och bedöma ett eventuellt behov av att utveckla statens koncernbokslut samt bereda behövliga utvecklingsförslag, inklusive förslag till ändring av lagstiftningen, verksamhetssättet, system och andra ändringsförslag som behövs. Dessutom ska man inom projektet bedöma konsekvenserna av utvecklingen av statsbokslutet för regeringens årsberättelse och de allmänna motiveringarna till statsbudgeten samt bereda de ändringsförslag som behövs. Regeringens proposition har beretts som en del av projektet för utveckling av statsbokslutet. Yttranden inhämtades om utkastet till förslaget från ministerier, fonder utanför budgeten och affärsverk samt bokföringsenheter under tiden 2.4.2024–14.5.2024. Beredningshandlingarna rörande regeringspropositionen finns i den offentliga tjänsten <https://vm.fi/sv/projekt-och-lagberedning> med beteckningen VM020:00/2024.

Ändringarna av bemyndigandet att utfärda förordning och meddela föreskrifter har beretts som tjänsteuppdrag inom finansministeriet. Beredningen har till behövliga delar gjorts i samarbete med Statskontoret.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Regeringens årsberättelse och statsbokslutet

Enligt 46 § 1 mom. i grundlagen ska statsrådet årligen lämna riksdagen en berättelse om regeringens verksamhet och om regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut samt en berättelse om skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts. Som nämnda berättelse till riksdagen ges i nuläget regeringens årsberättelse, som det ingår bestämmelser om i 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003), nedan *statsrådslagen* och 17 § i budgetlagen. Enligt 9 a § i lagen om statsrådet ska statsrådet lämna regeringens årsberättelse, som gäller regeringens verksamhet och skötseln av statsfinanserna, till riksdagen varje kalenderår. Enligt 17 § i budgetlagen ska statens årsberättelse omfatta statsbokslutet och andra behövliga uppgifter om skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts samt uppgifter om statens verksamhet och verksamhetens samhälleliga verkningar och resultat. Enligt bestämmelsen omfattar regeringens årsberättelse också boksluten för statliga affärsverk och statliga fonder utanför budgeten samt de viktigaste uppgifterna om affärsverkens och fondernas verksamhet och resultat. Alla ministerier deltar i beredningen av regeringens årsberättelse. Statsrådets kansli och finansministeriet styr beredningen och sammanställer berättelsen, som presenteras av statsrådets kansli.

Bestämmelser om innehållet i statsbokslutet ingår i 17 a § i budgetlagen och närmare i budgetförordningen. Statsbokslutet gäller statens budgetekonomi och omfattar budgetens utfallskalkyl, intäkts- och kostnadskalkyl, balansräkning och finansiell kalkyl samt separat reglerade noter.

I statens revisionsverks särskilda berättelse till riksdagen om revisionen av statsbokslutet och regeringens årsberättelse för år 2016 (Statens revisionsverks berättelser till riksdagen K 9/2017 rd) konstateras att totalkalkylerna ökar transparensen i statsfinanserna med tanke på riksdagens

tillsyns- och styrningsrätt, men revisionsverket påpekar att en betydande del av statens finanser, bland annat statsbolag med specialuppgifter och andra statsbolag, fortfarande står utanför dem.

2.2 Reglering av andra offentliga samfunds samt företags bokslut

Enligt 112 § i kommunlagen (410/2015) tillämpas förutom kommunallagen även bokföringslagen på kommunens bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut. Enligt 113 § i kommunlagen ska kommunen upprätta ett bokslut och enligt 114 § i lagen ska en kommun som med sina dottersammanslutningar bildar en kommunkoncern upprätta och i sitt bokslut ta in ett koncernbokslut.

Bestämmelserna om välfärdsområdenas bokföring, bokslut och koncernbokslut i 116–118 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) är i stort sett desamma som i kommunerna.

Företagen följer bokföringslagen (1336/1997) i sin bokföring och vid upprättandet av bokslut. Enligt bokföringslagen ska de bokföringsskyldiga upprätta bokslut i enlighet med 3 kap. i lagen och koncernbokslut i enlighet med 6 kap. i lagen. Skyldigheten att upprätta koncernbokslut grundar sig på uppkomsten av ett koncernförhållande enligt 1 kap. 6 § i lagen. Ett koncernförhållande uppstår när den bokföringsskyldige har bestämmande inflytande över målföretaget, vilket i praktiken innebär en andel på över 50 procent av rösträtten.

2.3 Bemyndigande att utfärda förordning och meddela föreskrifter

Den nuvarande budgetlagen är från 1988 och budgetförordningen från 1992. Bemyndigandet att utfärda förordningar enligt lagen motsvarar inte till alla delar de nuvarande kraven på avgränsning och exakthet som ställs på bemyndiganden att utfärda förordningar. Dessutom har det i budgetförordningen funnits bemyndiganden för myndigheter att meddela föreskrifter, som borde finnas i lagen.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att få en mer övergripande bild av statsfinanserna som helhet. Målet är dessutom att få bemyndigandena att utfärda förordning och meddela föreskrifter att motsvara de nuvarande kraven på avgränsning och exakthet i grundlagen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Sammanställda kalkyler

Enligt förslaget ska det i samband med statsbokslutet i fortsättningen presenteras sammanställda kalkyler för statsfinanserna. De sammanställda kalkylerna föreslås omfatta en intäkt- och kostnadskalkyl som beskriver intäkter och kostnader, en balansräkning som beskriver den ekonomiska ställningen vid utgången av finansåret och en finansieringskalkyl som beskriver kassaflödena. De sammanställda kalkylerna ska ge en bättre helhetsbild av statsfinanserna under statsrådets styrning.

De sammanställda kalkylerna ska motsvara dem i statsbokslutet, med undantag för kalkylen som gäller statsbudgetens utfall. De sammanställda kalkylerna ska kompletteras med noter som behövs för att ge riktiga och tillräckliga uppgifter på samma sätt som noterna till statsbokslutet

kompletterar statsbokslutet. De sammanställda kalkylerna ska uppgöras genom att sammanställa bokföringsuppgifterna för statens budgetekonomi, statliga fonder utanför budgeten samt statliga affärsverk enligt metoden för upprättande av koncernbokslut (anskaffningsutgiftsmetoden) i princip på samma sätt som om det vore fråga om en enda ekonomisk enhet. Kalkylerna avses ge mer information om helhetsbilden av statsfinanserna under statsrådets styrning, men ska inte vara en del av statsbokslutet, med vilket man även i fortsättningen avser begreppet statsbudget enligt 83 § i grundlagen och det statsbokslut som upprättats om statens budgetekonomi i enlighet med den.

De sammanställda kalkylerna och noterna till dem ska uppgöras av Statskontoret. Kalkylerna ska uppgöras enligt de formler som finansministeriet fastställt, liksom även statens bokslutskalkyler.

Enligt förslaget ska de sammanställda kalkylerna inte omfatta sammanslutningar som staten kontrollerar. Det är således inte fråga om statens koncernbokslut.

Regeringens årsberättelse

Ändringarna i budgetlagen som gäller sammanställda kalkyler berör även regleringen om regeringens årsberättelse. Bestämmelser om regeringens årsberättelse finns förutom i budgetlagen och budgetförordningen även i lagen om statsrådet. Regleringen om regeringens årsberättelse ska även i fortsättningen delas upp på dessa två lagar så att lagen om statsrådet ska innehålla en grundbestämmelse om regeringens årsberättelse samt en hänvisning till den kompletterande regleringen i statsbudgetlagen. Enligt förslaget ska budgetlagen innehålla bestämmelser om de uppgifter och kalkyler som gäller de offentliga finanserna, statsfinanserna samt statens verksamhet och dess samhällseffekter och resultat som hör till finansministeriets verksamhetsområde. På grund av denna indelning föreslås det att till lagen om statsrådet fogas ett bemyndigande att utfärda förordning om de uppgifter om regeringens verksamhet som ska ingå i regeringens årsberättelse samt om det förfarande som ska iakttas vid upprättandet av årsberättelsen.

Bemyndigande att utfärda förordning och meddela föreskrifter

Syftet är att precisera och komplettera lagens nuvarande bemyndigande att utfärda förordning och överföra bemyndigandet att utfärda förordning i anslutning till paragraferna i fråga. Föråldrade och inexakta bemyndiganden att utfärda förordning upphävs. Samtidigt avser man upphäva bemyndigandena att meddela föreskrifter på förordningsnivå. På förordningsnivå har det i synnerhet funnits bemyndiganden för finansministeriet och Statskontoret att meddela föreskrifter. En del av de bemyndiganden att meddela föreskrifter som ingår i budgetförordningen har en förvaltningsintern karaktär, som till exempel statsrådet och finansministeriet också skulle kunna meddela på grundval av de allmänna befogenheter som hör till dem. För tydlighetens skull föreslås det att även sådana bemyndiganden att meddela föreskrifter införs i lagen. Syftet med dessa ändringar är inte att ändra statsrådets, ministeriernas eller Statskontorets nuvarande uppgifter och befogenheter.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Samhälleliga konsekvenser

De sammanställda kalkylerna ska ge en helhetsbild av statsbudgeten, de statliga fonderna och affärsverkens ekonomi. Detta avses stödja riksdagens budgetmakt. De sammanställda kalkylerna ska också ge allmänheten en bättre bild av statsfinanserna som helhet.

Konsekvenser för de statliga myndigheternas verksamhet

Uppgörandet av de sammanställda kalkylerna föreslås som en ny lagstadgad uppgift för Statskontoret. Uppgörande av kalkyler och noter till dem under bokslutstiden samt avstämning, rapportering och andra motsvarande uppgifter som utförs under året ökar i viss mån Statskontorets uppgifter på ett bestående sätt, uppskattningsvis med cirka ett årsverke. Det behov av tilläggsfinansiering som detta eventuellt förutsätter bedöms i samband med beredningen av förslaget till statsbudgeten för år 2026, när projektets nuvarande utvecklingsfas och den särskilda utvecklingsfinansieringen för projektet upphör. Avsikten är dock att uppgiften ska kunna utföras inom ramen för de nuvarande anslagen enligt de riktlinjer som fastställts i regeringens ramförhandlingar 15–16.4.2024.

Fonder utanför budgeten ska lämna uppgifter till statens centralbokföring i större utsträckning än nu. Hittills har statliga fonder utanför budgeten lämnat bokföringsuppgifter till Statskontoret, men i fortsättningen ska fonderna också lämna andra uppgifter, såsom till exempel noterna till fondens bokslut, som behövs för att uppgöra noterna till de sammanställda kalkylerna. En del av fonderna blir även tvungna att göra tidtabellerna för godkännande och fastställelse av bokslutet snabbare.

I fortsättningen ska även affärsverken lämna uppgifter till statens centralbokföring. Hittills har affärsverken lämnat uppgifter till Statskontoret för helhetskalkylering av statsfinanserna, men dessa uppgifter har lämnats separat från centralbokföringen och uppgifterna har varit mer begränsade än de uppgifter som i fortsättningen ska lämnas för de sammanställda kalkylerna.

De sammanställda kalkylerna för statsfinanserna medför en skyldighet för servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (Palkeet) att upprätthålla en funktionalitet i centralbokföringssystemet för att ta fram sammanställda kalkyler. Palkeet uppskattar den separata utgiften för att bygga systemet till 400 000 euro och det årliga underhållet av systemet till cirka 30 000 euro, enligt en preliminär uppskattning, inklusive licenser samt systemets kapacitet och underhåll.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Ett annat centralt alternativ är att staten i fortsättningen utarbetar statens koncernbokslut, där de sammanställda kalkylerna som nu föreslås kombineras med metoden för upprättande av koncernbokslut, det vill säga anskaffningsutgiftsmetoden, med de sammanslutningar som staten kontrollerar. I beredningen har det bedömts att det tills vidare inte är ändamålsenligt att upprätta koncernbokslutet med hänsyn till tidsplanen för bokslutet, den partiella skillnaden i redovisningsprinciper (bolagen använder delvis IFRS-normerna), det uppskattade kostnadsnyttoförhållandet för upprättandet av koncernbokslutet samt det att upprättande av koncernbokslut bedöms i ett gemensamt europeiskt EPSAS-projekt. Avsikten är dessutom att i regeringens årsberättelse i fortsättningen presentera en koncernredovisning som grundar sig på en enklare metod (kapitalandelsmetoden).

Som ett andra alternativ kan nämnas det förslag som presenterades i Statskontorets slutrapport 11.2.2022 (Kokonaisarvio valtion konsernitiedon tarpeesta), enligt vilken statsbokslutet utvidgas så att det förutom statsbudgeten även omfattar statliga fonder utanför budgeten och koncerner som består av statliga affärsverk, samt det förslag enligt vilket arbetet med att utveckla koncernkalkylerna fortsätter genom att utarbeta sammanställda kalkyler enligt anskaffningsutgiftsmetoden för statens budget- och fondeekonomi, affärsverk och statliga bolag med specialuppgifter. Det föreslås ingen reglering om dessa kalkyler. Det har ansetts vara tydligast att de sammanställda kalkylerna baserar sig på budget-, fond- och affärsverksekonomin.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Internationella redovisningsstandarder för den offentliga sektorn (IPSAS)

International Public Sector Accounting Standards Board (IPSASB), som är en frivillig samarbetsorganisation i samband med International Federation of Accountants (IFAC), dvs. det internationella revisorsförbundet, har utarbetat internationella redovisningsstandarder (IPSAS; International Public Sector Accounting Standards) för den offentliga sektorn sedan 1996. Strävan har varit att utveckla dessa IPSAS-standarder så att de i stor utsträckning överensstämmer med IAS/IFRS-standarderna, vilket underlättar jämförelse och eventuell konsolidering för enheter som följer olika standarder. Under de senaste åren har man i IPSAS-standarderna strävat efter att ta bättre hänsyn till den offentliga förvaltningens särdrag. Idag finns det 43 egentliga IPSAS-standarder. Standarderna utgör mycket detaljerad reglering, standarderna och tillhörande förklarande material finns på sammanlagt 1 878 sidor i standardpublikationen 2022.

Upprättandet av koncernbokslut regleras av IPSAS-standarderna 35–38 och IPSAS-standard 40. Enligt IPSAS-standarderna fastställs det på grundval av bestämmande inflytande vilka enheter som ska ingå i konsolideringen. Bokslutsuppgifterna för kontrollerande företag konsolideras rad för rad i koncernbokslutet enligt anskaffningsutgiftsmetoden. Intresse- och samriskföretag sammanställs i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

Utveckling av europeiska redovisningsstandarder för den offentliga sektorn (EPSAS)

Enligt den ursprungliga artikeln 16.3 i rådets direktiv om krav på medlemsstaternas budgetramverk (2011/85/EU), nedan *budgetramsdirektivet*, ska kommissionen före utgången av 2012 utvärdera hur ändamålsenliga de internationella standarderna för offentlig redovisning är för medlemsstaterna. De bedömningar som ingår i kommissionens yttrande av den 6 mars 2013 (COM(2013) 114 final) och tillhörande arbetsdokument (SWD(2013) 57 final) förespråkar införandet av harmoniserade prestationsbaserade redovisningsstandarder inom den offentliga sektorn i EU:s medlemsstater. Enligt kommissionens bedömning skulle de gemensamma bokslutsreglerna förbättra tillförlitligheten och jämförbarheten i de offentliga organisationernas bokslut och göra det möjligt att producera betydligt mer tillförlitliga redovisningsuppgifter om den offentliga sektorn.

Kommissionens ursprungliga mål har varit att anta en ramförordning som reglerar förvaltningsmodellen för utfärdandet av EPSAS-standarder samt de viktigaste principerna för standarderna. Användningen av standarder skulle då vara obligatorisk i medlemsländerna. Sedan dess har tidsplanen för EPSAS-projektet förlängts och diskussionen om standardernas bindande karaktär pågår fortfarande.

Enligt kommissionens ursprungliga uppfattning bör EPSAS-standarderna i hög grad överensstämma med IPSAS-standarderna. I EPSAS-projektet har man gått igenom alla befintliga IPSAS-standarder och utvärderat deras lämplighet för EU:s medlemsstater. Granskningen har även omfattat IPSAS-standarderna för upprättande av koncernbokslut (IPSAS 35-38 och IPSAS 40). I EPSAS-projektet har man utarbetat ett utkast till referensramen EPSAS (EPSAS Conceptual Framework) som behandlar de viktigaste principerna i standarderna. Utkastet till EPSAS-referensramen inkluderar en hänvisning till konsolidering som skulle omfattas av en separat EPSAS-standard.

Under EPSAS-projektet har man stöttat det frivilliga införandet av IPSAS-standarder i EU:s medlemsstater. Enligt kommissionens utredning var IPSAS-motsvarigheten 72 procent för Finlands statsbokslut 2013 (EU-genomsnittet var 51 %) och 77 procent för 2018 (65 %).

Budgetramdirektivet ändrades den 29 april 2024 (1265/2024) som en del av EU:s lagstiftningspaket om nya finanspolitiska bestämmelser. Enligt artikel 16.1 a, som ändrats i direktivet, ska kommissionen senast den 31 december 2025, och därefter vart femte år, rapportera om det aktuella läget vad gäller redovisningen för den offentliga sektorn från den offentliga förvaltningen inom unionen, varvid hänsyn ska tas till de framsteg som har gjorts sedan dess bedömning 2013 av hur ändamålsenliga de internationella redovisningsstandarderna för offentlig sektor är för medlemsstaterna.

Sveriges statsbokslut

Enligt slutrapporten som publicerades av Statskontoret den 11 februari 2022 grundar sig Sveriges statsbokslut på en sammanställning av boksluten för de enheter som hör till staten som juridisk person till ett enda årsbokslut (Årsredovisning för staten), där statens myndigheter, deras fonder och affärsverk (4 st.) sammanställs fullständigt (rad för rad). Detta är fråga om ett sammanställt årsbokslut för de enheter som hör till svenska staten som juridisk person. Staten Sverige konsoliderar inte statsbolag rad för rad i koncernbokslutet. Ekonomistyrningsverket (ESV), som utvecklar styrningen av Sveriges statsfinanser, har utgått från att staten har sina egna särdrag, varför det är motiverat att de bokföringsmässiga redovisningslösningarna avviker såväl från regleringen av den privata sektorn i Sverige som de internationella IPSAS-standarderna.

I svenska statens balansräkning redovisas statens företagstillgångar (statens affärsverk och bolagsägande) genom att de värderas på en rad enligt substansvärdeметoden som motsvarar kapitalandelsметoden. För detta ändamål görs inga elimineringar av interna innehav eller justeringar som förutsätts på grund av olika redovisningsprinciper i bokslutet. Vad gäller värderingen drar ESV slutsatsen att marknadsvärdering inte är en lämplig метод för värdering av statens helägda och delägda företag. Marknadsvärdering är endast relevant när man säljer ett företag eller optimerar aktieportföljen i syfte att generera vinst. Endast i dessa fall kommer de ekonomiska intäkterna att realiseras och erhållna motprestationer kan användas för andra syften.

Bokslutsrapportering i vissa EU-medlemsstater

EU:s medlemsstater har olika praxis för upprättande av koncernbokslut. EU-kommissionen har som en del av EPSAS-projektet låtit göra en utredning om vissa medlemsstaters

konsolideringspraxis². I utredningen ingår en granskning av konsolideringspraxis i staterna Estland, Sverige, Frankrike, Belgien, Lettland, Spanien och Cypern.

Enligt utredningen uppgör den offentliga förvaltningen i Estland bokslutskalkyler som omfattar hela den offentliga förvaltningen (Whole of Government Accounts, WGA). I bokslutskalkylerna inkluderas statsförvaltningens och kommunförvaltningens enheter samt de kommersiella bolag som dessa kontrollerar.

Enligt utredningen producerar den franska staten konsoliderade bokslutskalkyler som omfattar ministeriernas bokslutsuppgifter. Det upprättas inga separata bokslut för ministerierna. Organisationer som sköter offentliga tjänsteuppgifter och som står under statens bestämmande inflytande sammanställs i kalkylerna genom kapitalandelsmetoden.

I den belgiska offentliga sektorns bokslutsrapportering följer konsolideringens omfattning avgränsningen för den offentliga sektorn (General Government Sector, GGS) i nationalräkenskaperna. I Lettland är omfattningen av bokslutsrapporteringen liknande. Avgränsningen av bokslutsrapporteringen till offentliga enheter (GGS) innebär att kontrollerade bolag sammanställs i den mån de klassificerats som offentliga samfund i nationalräkenskaperna. I Lettlands statsbokslut sammanställs dessutom andra kontrollerade enheter än offentliga enheter genom kapitalandelsmetoden.

Enligt utredningen sammanställer man i bokslutsrapporteringen i Spanien och Cypern bolag som kontrolleras av offentliga samfund (GGS) enligt principen om fullständig sammanställning (anskaffningsutgiftsmetoden). Kreditinstitut och försäkringsbolag som kontrolleras av den spanska offentliga förvaltningen sammanställs dock i kalkylerna enligt kapitalandelsmetoden.

6 Remissvar

Utkastet till regeringsproposition skickades på remiss 2.4.2024 och tiden för remissbehandlingen upphörde 14.5.2024. Samtidigt begärdes även yttranden om utkastet till förordning och dess motiveringspromemoria. Begäran om yttranden publicerades i tjänsten utlatande.fi. Sammanlagt inkom 11 yttranden.

Merparten av dem som yttrade sig angav att de stöder propositionen och anser att den är nödvändig. I några yttranden påpekades merarbetet och den snäva tidsplanen för bokslutet. Brandskyddsfonden påpekade att den föreslagna tidsplanen för godkännande av bokslutet är snäv och konstaterade att fonderna bör informeras i god tid om eventuella ändringar i innehållet och tidsplanerna för inlämnande av nödvändig information, så att de kan förbereda sig på dem. Åklagarmyndigheten bad att eventuella noggrannare tillämpningsanvisningar på bokföringsenhetsnivå ska skickas i god tid på förhand. Jord- och skogsbruksministeriet konstaterade också att bokföringsenheterna bör få de nödvändiga anvisningarna i tid och dessutom bör väsentlighetsprincipen beaktas i anvisningarna om eliminering för att undvika betydande merarbete. Jord- och skogsbruksministeriet konstaterade även att ändringarna inom dess förvaltningsområde är så betydande att det vill tillsätta en uppföljningsgrupp för att säkerställa beredskapen.

² PwC 2023, Strategic and practical considerations related to consolidation in the public sector (<https://circabc.europa.eu/ui/group/8b9f731d-4826-4708-9069-5f65a9edc9bf/library/00bc72a1-5d5a-4645-844a-038f017039e9/details>)

Gränsbevakningsväsendet påpekade att kostnaderna för systemändringarna i Valtike-projektet bör riktas till servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning från finansministeriets moment, och inte till kunderna. Ändringen påverkar de kundavgifter som bokföringsenheten betalar till Palkeet på grund av ökat avstämningsarbete och ökade bokföringsgranskningar, vilket inte har beaktats i propositionen. De extra kostnader som bokföringsenheterna ådrar sig ska gottgöras i det inledande skedet innan automatiseringen skapas för avstämningsarna. Tidtabellen för avstämnings poster i bokslutet ska fastställas så att bokföringsenhetens bokslut inte fördröjs.

Senatkoncernen kommenterade förslaget om ändring av 6 § 1 mom. 4 punkten i lagen om statliga affärsverk (1062/2010), enligt vilket regleringen av investeringar och åtaganden i affärsverk förenklas genom att övergå från ett fullmaktsförfarande på två nivåer till en enda fullmakt, s.k. fullmakt som gäller åtaganden. Detta ger affärsverken möjlighet att göra statliga lokal- och fastighetsinvesteringar samt andra motsvarande åtaganden inom ramen för en fullmakt. Fullmaktsuppföljningen avses fokusera på antalet åtaganden under fullmaktsåret enligt de bindande beslut som fattas, oavsett betalningstidpunkt. Senatfastigheter konstaterade att man anser att ändringen kan understödjas, även om den är betydande och har stor inverkan på verksamheten samt kräver ändringar i praxis för fullmaktsuppföljning och introduktion av personalen. Senatfastigheter ansåg dock att ändringen kan genomföras från början av 2025.

Justitieministeriet påpekade i sitt yttrande att utkastet till proposition inte innehåller några motiveringar till lagstiftningsordningen. Om det råder osäkerhet om huruvida det behövs ett avsnitt är det bättre att skriva ett avsnitt än att inte skriva det. Justitieministeriet ansåg till exempel att förslaget till bestämmelse som ingick i 14 § i utkastet till proposition som var ute på remiss om finansministeriets möjlighet att i enskilda fall av särskilda skäl bevilja tillstånd att avvika från bestämmelser och föreskrifter om statsbokslutet som utfärdats med stöd av denna lag är sådant som bör motiveras i motiveringarna till lagstiftningsordningen.

Statsrådets kansli lyfte i sitt yttrande fram det bemyndigande att utfärda förordning som anknyter till regeringens årsberättelse och som enligt förslaget ska delas upp på budgetlagen och lagen om statsrådet. Statsrådets kansli ansåg att bemyndigandet att utfärda förordning helt och hållet ska finnas i lagen om statsrådet.

Statsrådets kansli ansåg att den föreslagna ändringen i 21 § i budgetlagen, som gör det möjligt att avstå från separata verksamhetsberättelser för ämbetsverk som hör till samma bokföringsenhet, var bra. Ändringen lättar den administrativa bördan, eftersom justitiekanslersämbetet, som hör till statsrådets kanslis bokföringsenhet, i fortsättningen inte behöver fastställa en separat verksamhetsberättelse, utan den kan direkt bifogas till verksamhetsberättelsen för statsrådets kanslis bokföringsenhet.

Statsrådets kansli fäste också uppmärksamhet vid de bestämmelser som ingår i utkastet till proposition, där det föreslås parallella bemyndiganden att meddela föreskrifter för statsrådet och finansministeriet (10 a, 10 b och 12 § i budgetlagen). Enligt statsrådets kansli förblir det oklart utifrån propositionsutkastet varför det föreslogs parallella bemyndiganden att meddela föreskrifter för statsrådet och finansministeriet.

Statens revisionsverk ansåg att det är nödvändigt och lönsamt med sammanställda kalkyler och ansåg också att koncernkalkylerna som regleras i förordningen är ett bra tillägg, men ansåg att även koncernkalkylerna bör upprättas enligt anskaffningsutgiftsmetoden. Statens revisionsverk påpekade också att centrala organisationer inom statsförvaltningen, i synnerhet Finlands Bank, Folkpensionsanstalten och Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra, inte omfattas av

kalkylerna. Statens revisionsverk lyfte också fram att det på längre sikt skulle vara motiverat att överlåta revisionen av fonderna till revisionsverket med tanke på riksdagens budgetmakt.

Statskontoret fäste uppmärksamhet vid den föreslagna ändringen av 12 a § och motiveringarna till den i fråga om de uppgifter som ska samlas in av statens affärsverk. Statskontoret föreslog flera preciseringar av motiveringarna till den föreslagna 24 c § i fråga om bemyndigandet för Statskontoret att meddela föreskrifter. Dessutom föreslog Statskontoret preciseringar i motiveringarna rörande de sammanställda kalkylerna.

Utifrån de inkomna yttrandena gjordes preciseringar och specificeringar både i motiveringarna till regeringspropositionen och i de föreslagna paragraferna. På grundval av yttrandet av statsrådets kansli beslutade man att upphäva statsrådets och finansministeriets överlappande bemyndiganden att meddela föreskrifter i 10 a och 12 § i budgetlagen samt att precisera motiveringarna i 10 b §. Förslaget till bestämmelse om finansministeriets möjlighet att i enskilda fall av särskilda skäl bevilja tillstånd att avvika från bestämmelser om bokföringen eller bokslutet som utfärdats med stöd av denna lag reviderades också efter att det ingått i propositionsutkastet som var ute på remiss. Syftet med bestämmelsen förtydligades och finansministeriets prövningsrätt inskränktes avsevärt så att ett tillstånd förutsätter att iakttagandet av bestämmelser på lägre nivå än lagen äventyrar god bokföringssed eller en riktig och tillräcklig bild av bokslutet. Till förslaget fogades även motiveringar till lagstiftningsordningen.

7 Specialmotivering

7.1 Lag om statsbudgeten

10 a §. Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket statsrådet ska kunna meddela föreskrifter om grunderna för beredningen av budgetförslag. Finansministeriet kan meddela närmare föreskrifter om utarbetande av budgetförslag.

Det nämnda bemyndigandet att meddela föreskrifter ingår i 1 b § 4 mom. i den gällande budgetförordningen. Enligt förslaget ska bemyndigandet att meddela föreskrifter överföras till lagen, även om sådana föreskrifter i sig utgör förvaltningsinterna föreskrifter som statsrådet och finansministeriet också kan meddela på grundval av sina allmänna befogenheter. I fråga om planen för de offentliga finanserna föreslås det att motsvarande tillägg införs i lagen om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012).

10 b §. Enligt förslaget ska till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket statsrådet får meddela allmänna föreskrifter om tillämpningen av statsbudgeten, och dessutom ska finansministeriet få utfärda föreskrifter om uppföljningen av budgeten samt uppgörandet av kalkyler och utarbetandet av utredningar som gäller statsfinanserna samt preciserande föreskrifter om tillämpningen av budgeten. Med statsrådets allmänna föreskrifter om tillämpning av budgeten avses särskilt statsrådets allmänna föreskrifter om tillämpning av statsbudgeten enligt 4 § 1 mom. 1 punkten i reglementet för statsrådet (262/2003). Tillämpningsföreskrifterna som gäller i dag har meddelats 12.4.1995 (TM 9509) och de gäller bland annat anskaffning av produktionsfaktorer, personal- och representationsutgifter, försäkring, betalning av utgifter och indrivning av intäkter, avstående från indrivning av fordran och kontoavskrivningar.

Statsrådets bemyndigande att meddela föreskrifter kompletteras av finansministeriets ovan nämnda bemyndigande att meddela föreskrifter. En sådan föreskrift är i nuläget till exempel finansministeriets föreskrift om utarbetandet av budgetens kontoindelning. Bestämmelsen föreslås även ersätta 21 § 2 mom. som upphävs i budgetförordningen, enligt vilken ministerierna i enlighet med finansministeriets föreskrifter för sina förvaltningsområden ska uppgöra kalkyler och utarbeta utredningar som gäller statsfinanserna.

12 §. Enligt förslaget fogas till 2 mom. i paragrafen ett bemyndigande för finansministeriet att meddela föreskrifter om verksamhets- och ekonomiplaneringen. Finansministeriets motsvarande bemyndigande att meddela föreskrifter ingår nu i 10 § 3 mom. i budgetförordningen. Bemyndigandena att meddela föreskrifter bör dock ingå i lagen, varför momentet upphävs i förordningen och motsvarande bestämmelse fogas till lagen. Dessutom föreslås det bestämmelser i lagen i enlighet med 10 § 3 mom. i den nuvarande budgetförordningen om att ministerierna vid behov kan meddela närmare föreskrifter inom sina förvaltningsområden om planeringen av verksamheten och ekonomin. Sådana föreskrifter är förvaltningens interna föreskrifter som ministerierna också ska kunna meddela på grundval av sina allmänna befogenheter, men för tydlighetens skull ska bemyndigandet att meddela föreskrifter också anges i lagen.

12 a §. Enligt förslaget fogas till 1 mom. en bestämmelse, enligt vilken bokföringsuppgifter samlas i statens centralbokföring inte bara från bokföringsenheterna inom budgetekonomin, utan även från statliga fonder utanför statsbudgeten. Bestämmelser om insamling av fondernas bokföringsuppgifter i centralbokföringen ingår nu i 54 § i budgetförordningen. Det föreslås att regleringen överförs till lagen så att innehållet i statens centralbokföring tydligt framgår direkt av lagen.

Det föreslås även att en bestämmelse fogas till 1 mom. enligt vilken även de bokföringsuppgifter om statens affärsverk som avses i 17 b § 1 mom. ska samlas in i centralbokföringen för att uppgöra sammanställda kalkyler om statsfinanserna. Det är nödvändigt att samla in vissa bokföringsuppgifter från affärsverken i centralbokföringen för att kunna göra sammanställda kalkyler om statsfinanserna. Hittills har affärsverken lämnat uppgifter för helhetskalkylering av statsfinanserna, men dessa uppgifter har lämnats separat och uppgifterna har varit mer begränsade.

Statskontoret avses ansvara för insamlingen av fondernas och affärsverkens bokföringsuppgifter i centralbokföringen samt sköta centralbokföringen som i dag.

Till 1 mom. fogas dessutom ett precist bemyndigande att utfärda förordning om centralbokföringen.

14 §. Ordalydelsen i 4 mom. ändras. Den nuvarande bestämmelsen i 4 mom. som är avsedd som information om att det föreskrivs separat om affärsverkens bokföring upphävs som onödig. Till paragrafen fogas ett 4 mom. med ett bemyndigande för statsrådet att utfärda förordning om statens bokföring. Statsrådets bemyndigande att utfärda förordning om bokföring ingår i 26 § 2 mom. i den gällande lagen, men för tydlighetens och noggrannhetens skull överförs bemyndigandet att utfärda förordning i samband med den relevanta grundbestämmelsen i lagen.

Ett nytt 5 mom. ska fogas till paragrafen, enligt vilket finansministeriet i enskilda fall av särskilda skäl och för att säkerställa god bokföringssed kan ge tillstånd att avvika från bestämmelserna om bokföring i en förordning som utfärdats med stöd av 4 mom. En motsvarande bestämmelse ingår för närvarande i 41 b § 2 mom. i budgetförordningen, som ska upphävas enligt förslaget. Bestämmelsen överförs till lagnivå, eftersom man med stöd av

bestämmelsen i enskilda fall kan avvika från förordningen. Det undantag som avses i bestämmelsen kan komma i fråga särskilt i en situation där iakttagandet av i övrigt föreskrivna bokföringsprinciper undantagsvis inte anses leda till god bokföringssed i fråga om statens bokföring. En bestämmelse med motsvarande innebörd finns i 3 kap. 2 § 3 mom. i bokföringslagen. Tillstånd att avvika från bestämmelser på lägre nivå än lag kan inte beviljas till exempel enbart på grund av att det av någon anledning är exceptionellt besvärligt att följa bestämmelserna, utan vid beviljandet av tillståndet bör man alltid bedöma vilket förfarande som bäst genomför god bokföringssed i statens bokföring. Iakttagande av god bokföringssed prioriteras framför reglering på lägre nivå.

17 §. Paragrafens rubrik ”Regeringens årsberättelse” föreslås bli ändrad till formatet ”Uppgifter om statsfinanserna som ska ingå i regeringens årsberättelse”. Den nya rubriken ska enligt förslaget vara mer exakt än nu och betona att det i budgetlagen uttryckligen föreskrivs om uppgifter om den offentliga ekonomin som ska presenteras i regeringens årsberättelse, medan det annars föreskrivs om regeringens årsberättelse i 9 a § i lagen om statsrådet.

Det föreslås att till 1 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken även de sammanställda kalkylerna om statsfinanserna som ska presenteras enligt den nya 17 b § ska ingå i regeringens årsberättelse utöver statsbokslutet. De sammanställda kalkylerna ska ge en bättre helhetsbild av statsfinanserna under statsrådets styrning. Dessutom preciseras bestämmelsen om de uppgifter om statens verksamhet och verksamhetens samhälleliga verkningar och resultat som ska ingå i årsberättelsen så att endast nödvändiga uppgifter tas med i årsberättelsen, så som man redan gjort i praktiken. Dessutom ska nödvändiga uppgifter om skötseln av de offentliga finanserna ingå i regeringens årsberättelse. För att förbättra läsbarheten och förståeligheten ändras texten i paragrafen till en punktuppställning.

Enligt det nya 2 mom. ska regeringens årsberättelse omfatta intäkts- och kostnadskalkylerna eller boksluten och balansräkningarna för statliga affärsverk, affärsverkskoncerner (dvs. koncernen som består av affärsverket och dess eventuella dottersamfund samt sammanslutningar som styrs av dessa) och statliga fonder utanför budgeten samt de viktigaste uppgifterna om deras verksamhet och resultat. Enligt 1 mom. som fortfarande gäller omfattar regeringens årsberättelse boksluten för statliga affärsverk och statliga fonder utanför budgeten samt de viktigaste uppgifterna om affärsverkens och fondernas verksamhet och resultat. Det nya 2 mom. avgränsar uppgifterna som ska presenteras om affärsverken och fonderna så att bestämmelsen motsvarar den nuvarande praxisen för upprättande av regeringens årsberättelse.

Till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. med ett noggrannare bemyndigande att utfärda förordning än nu, enligt vilket närmare bestämmelser får utfärdas genom förordning av statsrådet om de uppgifter om de offentliga finanserna och statsfinanserna och om statens verksamhet och verksamhetens samhälleliga verkningar och resultat som ska tas in i regeringens årsberättelse. Lagen om statsrådet avses innehålla ett bemyndigande om att utfärda förordning om andra uppgifter än ekonomiska uppgifter i regeringens årsberättelse. I 68 a och 68 b § i budgetförordningen föreskrivs det nu om innehållet i regeringens årsberättelse. Avsikten är att dessa ska upphävas och statsrådet ska utfärda en helt ny förordning om regeringens årsberättelse med stöd av både budgetlagen och lagen om statsrådet.

17 a §. Det föreslås att till 3 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken finansministeriet fastställer kalkyler och scheman för statsbokslutet och kan utfärda närmare föreskrifter om detaljerna för upprättandet av statsbokslutet. Bestämmelsen föreslås ersätta den nuvarande bestämmelsen i 62 § 1 mom. i budgetförordningen om finansministeriets rätt att meddela närmare föreskrifter om statsbokslutet, bokslutet för bokföringsenheter och statliga fonder utanför budgeten och bilagorna till dessa samt om upprättandet av boksluten samt bestämmelsen

i 66 § 2 mom. om bemyndigandet för finansministeriet att meddela föreskrifter om nationalförmögenheten, och dessa bestämmelser om bemyndiganden att meddela föreskrifter ska införas i lag.

Ett nytt 4 mom. ska fogas till paragrafen, enligt vilket finansministeriet i enskilda fall av särskilda skäl och för att säkerställa rättvisande bild i enlighet med 18 § kan ge tillstånd att avvika från bestämmelserna och föreskrifterna om statsbokslutet som utfärdats och meddelats med stöd av budgetlagen. Ett sådant undantag kan komma i fråga särskilt i en situation där iakttagandet av i övrigt föreskrivna bokslutsprinciper undantagsvis inte anses leda till riktiga och tillräckliga uppgifter i statsbokslutet. En motsvarande bestämmelse finns nu i 62 § 3 mom. i budgetförordningen. Bestämmelsen behöver införas i lag, eftersom den gör det möjligt att avvika från förordningen. En bestämmelse med motsvarande innebörd finns i 3 kap. 2 § 3 mom. i bokföringslagen. Tillstånd att avvika från bestämmelser på lägre nivå än lag kan inte beviljas till exempel enbart på grund av att det av någon anledning är exceptionellt besvärligt att följa bestämmelserna, utan när tillstånd beviljas ska det alltid bedömas vilket förfarande som ger en rättvisande bild av bokslutet.

17 b §. Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om sammanställda kalkyler rörande statsfinanserna som presenteras i samband med statsbokslutet. Enligt 1 mom. ska de sammanställda kalkylerna upprättas genom att sammanställa bokföringsuppgifterna för statens budgetekonomi, statliga fonder utanför budgeten samt statliga affärsverk på samma sätt som om det vore fråga om en enda ekonomisk enhet. I praktiken innebär detta att ovan nämnda kalkyler sammanställs med koncernbokslutsmetoden (anskaffningsutgiftsmetoden).

De sammanställda kalkylerna föreslås omfatta en intäkts- och kostnadskalkyl som beskriver intäkter och kostnader, en balansräkning som beskriver den ekonomiska ställningen vid utgången av finansåret och en finansieringskalkyl som beskriver kassaflödena. De sammanställda kalkylerna ska motsvara dem i statsbokslutet, med undantag för kalkylen som gäller statsbudgetens utfall enligt 17 a § 1 mom. 1 punkten. De sammanställda kalkylerna ska komplettera noterna enligt 18 § som behövs för att ge rättvisande bild på samma sätt som noterna till statsbokslutet kompletterar statsbokslutet.

De sammanställda kalkylerna och noterna till dem presenteras i samband med statsbokslutet. Kalkylerna avses ge mer information om helhetsbilden av statsfinanserna under statsrådets styrning, men ska inte vara en del av statsbokslutet, med vilket man även i fortsättningen avser begreppet statsbudget enligt 83 § i grundlagen och det statsbokslut som upprättats om statens budgetekonomi i enlighet med den.

Enligt 2 mom. ska de sammanställda kalkylerna och noterna till dem utarbetas av Statskontoret.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om uppgörandet av och innehållet i de sammanställda kalkylerna och noterna till dem utfärdas genom förordning av statsrådet. Finansministeriet fastställer scheman för de sammanställda kalkylerna och noterna över statsfinanserna och kan utfärda närmare föreskrifter om detaljerna i fråga om de sammanställda kalkylerna för statsfinanserna och noterna till dem.

Motsvarande möjlighet som finns i 17 a § 4 mom. ska ingå i 4 mom., enligt vilket finansministeriet i enskilda fall av särskilda skäl kan ge tillstånd att avvika från bestämmelserna och föreskrifterna om sammanställda kalkyler över statsfinanserna som utfärdats och meddelats med stöd av budgetlagen. Ett sådant undantag kan komma i fråga särskilt i en situation där iakttagandet av i övrigt föreskrivna boksluts- och sammanställningsprinciper undantagsvis inte

anses leda till rättvisande bild. Vid beviljandet av tillståndet ska man alltid bedöma den rättvisande bilden som bokslutet ger.

21 §. I paragrafen föreskrivs i nuläget om ämbetsverkens och inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelser. Paragrafen och paragrafrubriken föreslås bli ändrade så att regleringen i fortsättningen gäller bokföringsenhetens bokslut och verksamhetsberättelse. Enligt 12 a § i lagen är statens ekonomiförvaltningsorganisation uppdelad i bokföringsenheter, varför även bokslutsbestämmelserna och skyldigheten att upprätta verksamhetsberättelse på enhetsnivå ska gälla dessa enheter i stället för ämbetsverken och inrättningarna. De enskilda ämbetsverken och inrättningarna behöver således inte längre utarbeta en separat verksamhetsberättelse då bokföringsenheten består av flera ämbetsverk och inrättningar, utan det räcker i detta avseende att verksamhetsberättelsen utarbetas för hela bokföringsenhetens verksamhet.

Enligt förslaget ska i 1 mom. preciseras att det är fråga om en rättvisande bild av bokföringsenhetens bokslut och verksamhetsberättelse.

Det föreslås att till 2 mom. fogas ett bemyndigande för finansministeriet att meddela föreskrifter, enligt vilket finansministeriet fastställer scheman för bokföringsenhetens bokslut och noter, och kan utfärda närmare föreskrifter om detaljerna i fråga om upprättandet av bokslutet samt de utredningar och andra uppgifter som ska fogas till bokslutet. I sak motsvarar regleringen de nuvarande 62 § 1 mom. och 64 § 2 mom. i budgetförordningen, som upphävs på förordningsnivå i och med att de innehåller bemyndiganden att meddela föreskrifter.

Ett nytt 3 mom. ska fogas till paragrafen, enligt vilket finansministeriet i enskilda fall av särskilda skäl och för att säkerställa en rättvisande bild om bokföringsenhetens bokslut och verksamhetsberättelse i enlighet med 1 mom. kan ge tillstånd att avvika från bestämmelserna och föreskrifterna om bokföringsenhetens bokslut som utfärdats med stöd av denna lag. Motsvarande bestämmelse har tidigare funnits i 62 § 3 mom. i budgetförordningen, men bestämmelsen ska flyttas till lagnivå, eftersom den gör det möjligt att avvika från förordningen. Det undantag som avses i bestämmelsen kan komma i fråga särskilt i en situation där iakttagandet av i övrigt föreskrivna bokföringsprinciper undantagsvis inte anses leda till en rättvisande bild av bokföringsenhetens bokslut och verksamhetsberättelse i bokföringen. När det gäller statsbokslutet och sammanställda kalkyler ska motsvarande bestämmelser ingå i 17 a och 17 b §.

24 a §. Enligt förslaget ska rubriken och 1 mom. ändras så att paragrafen börjar gälla förvaltning av kassamedel utöver skuldskötsel. Placeringen av kassamedel nämns också separat. Förvaltningen av kassamedel är tätt förenad med placering av kassamedel i likvida värdepapper, men för tydlighetens skull fastställs saken uttryckligen separat i lagen.

Ett nytt 2 mom. ska fogas till paragrafen, enligt vilket finansministeriet ska ha rätt att ge Statskontoret föreskrifter om skuldsättningen och om förvaltningen och placeringen av kassamedel samt om upprättande av kalkyler för kassaflödesprognoser och andra kalkyler. Motsvarande bestämmelse har tidigare funnits i 22 § 2 mom. i budgetförordningen, där den upphävs.

24 c §. Paragrafen om bemyndigandet för Statskontoret att meddela föreskrifter förtydligas och preciseras. Till paragrafen överförs också vissa bemyndiganden att meddela föreskrifter som för närvarande finns i budgetförordningen och som på motsvarande sätt upphävs i förordningen. För att förbättra läsbarheten och förståeligheten ändras texten i paragrafen till en punktuppställning. Dessutom ska de bemyndiganden att meddela föreskrifter som behövs för att utarbeta sammanställda kalkyler över statsekonomi fogas till i paragrafen. Enligt paragrafen

kan Statskontoret meddela föreskrifter till ämbetsverk, inrättningar och statliga fonder utanför budgeten. Bestämmelser om bemyndiganden att meddela föreskrifter för affärsverk om de sammanställda kalkyler som ska uppgöras över statsfinanserna och lämnas för statens centralbokföring och statsbokslutet infogas separat i lagen om statens affärsverk (1062/2010) och i lagen om Forststyrelsen (234/2016).

Enligt 1 punkten kan Statskontoret meddela de föreskrifter som behövs om detaljer i fråga om konton i affärsverksbokföringen och tekniska konton i budgetbokföringen och om andra detaljer i fråga om ordnandet av bokföringen och upprättandet av bokslut. Sådana bestämmelser kan till exempel vara för staten gemensamma uppföljningsobjekt, bokföringsförfaranden, avstämning och minimikrav på spårbarheten i bokföringskedjan (audit trail), informationsinnehållet i bokföringsverifikat samt deras behandling och förvaring samt förstöringstider i fråga om huvudbokföringen och delbokföringen (såsom bokföring av löner eller anläggningstillgångar eller försäljnings- eller inköpsreskontra). Bemyndigandet att meddela föreskrifter om bokföring och bokslut har redan tidigare funnits i lagen, men nu preciseras utformningen till vissa delar.

I 2 punkten ingår bemyndigande att meddela föreskrifter om detaljer i fråga om skötseln av betalningsrörelsen och upprättandet av kassaflödesprognoser. Motsvarande bemyndigande att meddela föreskrifter har i sak ingått i paragrafen redan tidigare.

Bemyndigandet att meddela föreskrifter om detaljer i fråga om ordnandet av kontrollen av fullmakter i 3 punkten är nytt på lagnivå, men motsvarande bemyndigande att meddela föreskrifter i fråga om ordnandet av kontrollen av fullmakter ingår i nuläget i budgetförordningen, där den upphävs. Statskontoret har av hävd fastställt förfarandena för kontrollen av fullmakter.

I 4 punkten ingår ett bemyndigande att meddela föreskrifter om detaljer i fråga om funktionerna och förfaringssätten för redovisning och ekonomiförvaltning. Bestämmelserna om redovisningsverksamheten kan till exempel gälla allmänna krav på kostnadsberäkning, utarbetande av kostnadstäckningskalkyler för samfinansierad verksamhet samt utarbetande av investeringskalkyler. Med andra funktioner och förfaringssätt inom ekonomiförvaltningen avses i enlighet med den gällande lagen övriga olika enstaka uppgifter inom ekonomiförvaltningen och de krav som ställs på skötseln av dem utöver dem som redan angetts separat i de andra punkterna i paragrafen. Sådana kan till exempel vara bestämmelser om den tekniska hanteringen av fakturor som innehåller sekretessbelagda uppgifter, för att säkerställa att uppgifterna på fakturorna endast syns i systemen för de personer som får behandla uppgifterna. Ett bemyndigande att meddela föreskrifter med motsvarande sakinnehåll har redan tidigare funnits i paragrafen.

Bemyndigandet att meddela föreskrifter om lämnande av uppgifter för centralbokföringen och för upprättandet av bokslut och uppgörandet av de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenteras i samband med bokslutet enligt 5 punkten är nytt. Syftet med bemyndigandet är att säkerställa att Statskontoret får de uppgifter som behövs i rätt tid och i rätt format både för skötseln av centralbokföringen och för upprättandet av statsbokslutet och sammanställda kalkyler. Statskontoret har redan tidigare samlat in uppgifter för skötseln av centralbokföringen, men endast i budgetförordningen har det funnits ett bemyndigande att meddela föreskrifter om detta, och där ska det nu upphävas enligt förslaget.

I 6 punkten ingår ett bemyndigande att meddela föreskrifter om detaljer i fråga om ordnandet av intern kontroll av de uppgifter som nämns i punkterna 1–4. Sådana bestämmelser kan till exempel gälla bestämmelser som tas upp i bokföringsenhetens instruktion om

ekonomiförvaltning. Bestämmelser om innehållet i och upprättandet av ekonomistadgorna för bokföringsenheterna ingår i 69 b § 5 mom. i budgetförordningen, som upphävs.

26 §. Enligt förslaget ska 1 mom., där det föreskrivs att närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning, upphävas. Bestämmelsen motsvarar inte de nuvarande kraven gällande avgränsning och exakthet som ställs på bemyndiganden att utfärda förordningar. Av samma skäl upphävs även 2 mom. i paragrafen.

Det föreslås att 3 mom. i paragrafen ändras så att det i den föreskrivs om reglementen och instruktioner för ämbetsverk och inrättningar. Enligt förslaget kan närmare bestämmelser om reglementen och instruktioner för ämbetsverk och inrättningar utfärdas genom förordning med stöd av denna lag samt genom preciserande föreskrifter till föreskrifter som meddelats av statsrådet, finansministeriet och Statskontoret. Med ämbetsverks och inrättningsreglementen och instruktioner avses här även ett reglemente som gäller en hel bokföringsenhet med flera ämbetsverk.

7.2 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna

6 §. Till det bemyndigande att utfärda förordning som ingår i paragrafen ska fogas de förfaranden som ska följas i beredningsskedena och beredningen av den fleråriga planen för den offentliga ekonomin.

7.3 Lag om statens pensionsfond

9 §. Fondens bokslut ska fastställas senast den 15 april i stället för den 30 april. Avsikten är att de beräkningar som rör fonden och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fondens fastställda bokslut.

7.4 Lag om myndigheten för finansiell stabilitet

6 kap. Fondens bokslut och revision

2 §. Fondens bokslut ska fastställas senast den 15 april i stället för den 30 april. Avsikten är att de beräkningar som rör fonden och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fondens fastställda bokslut.

7.5 Lag om statliga affärsverk

6 §. Enligt 1 mom. 4 punkten ska riksdagen i samband med behandlingen av statsbudgeten godkänna maximibeloppet för affärsverkets investeringar under nästa räkenskapsperiod samt bemyndiganden för affärsverket att ingå sådana förbindelser för investeringar som medför utgifter under senare räkenskapsperioder. Det föreslås att 1 mom. 4 punkten ändras så att riksdagen beslutar om maximibeloppet för affärsverkets investeringsförbindelser under nästa räkenskapsperiod. Förbindelserna kan orsaka utgifter helt eller delvis redan under nästa räkenskapsperiod eller först under senare räkenskapsperioder. Ändringen gör det möjligt att ingå förbindelserna på ett flexibelt sätt genom att avstå från kravet på att specificera räkenskapsperiodens maximala investeringsbelopp och sådana investeringsförbindelser som medför utgifter under senare räkenskapsperioder. Enligt regeringens proposition till riksdagen om lagen om statliga affärsverk (RP 137/1986 rd) beviljar riksdagen anslag för den

tilläggsfinansiering som investeringarna kräver och finansieringen av affärsverkens investeringar har antagits ske så att 40 procent finansieras genom förhöjningar av grundkapitalet och 60 procent genom lån som beviljas av staten. Indelningen enligt gällande lag har således varit motiverad med tanke på planeringen av de anslag och inkomststoppsskattningar som ska tas upp i statsbudgeten. Indelningen enligt gällande lag är dock inte längre nödvändig med tanke på styrningen av affärsverken eller statens ekonomiska planering, och den indelning som lagen om statliga affärsverk förutsätter krävs inte heller i fullmaktsförfarandet för budgetekonomin. Enligt 10 § i budgetlagen får det i samband med behandlingen av statsbudgeten beviljas en till beloppet och syftet begränsad fullmakt att ingå avtal och avge förbindelser så att anslagen för de utgifter som avtalen och förbindelserna medför helt och hållet eller till de delar som brister upptas i senare budgeter. Fullmakten får utnyttjas under det finansår i vars budget den har tagits upp.

12 §. Enligt förslaget ska 3 mom. i paragrafen ändras så att affärsverkets bokslut ska fastställas senast den 15 april. Avsikten är att de beräkningar som rör fonder och affärsverk och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fastställda bokslut.

Till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. om ett bemyndigande för Statskontoret att meddela föreskrifter om lämnande av uppgifter för centralbokföringen och för uppgörandet av de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenteras i samband med bokslutet.

7.6 Lag om Forststyrelsen

8 §. Det föreslås att 1 mom. 4 punkten ändras på motsvarande sätt som 6 § 1 mom. 4 punkten i lagen om statliga affärsverk enligt ovan.

33 §. Enligt förslaget ska 3 mom. i paragrafen ändras så att Forststyrelsens och Forststyrelsekoncernens bokslut ska fastställas senast den 15 april. Avsikten är att de beräkningar som rör fonder och affärsverk och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fastställda bokslut.

Till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. om ett bemyndigande för Statskontoret att meddela föreskrifter om lämnande av uppgifter för centralbokföringen och för uppgörandet av de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenteras i samband med bokslutet.

7.7 Lag om statsrådet

9 a §. Regeringens årsberättelse. Det föreslås att ett nytt 3 mom. fogas till 9 a § i lagen om statsrådet, vilket innehåller det bemyndigande att utfärda bestämmelser som behövs med tanke på utarbetandet av regeringens årsberättelse. Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de uppgifter som ska ingå i årsberättelsen när det gäller regeringens verksamhet och förfarandena för utarbetande av årsberättelsen.

Enligt förslaget ska det i budgetlagen föreskrivas separat om bemyndigande att utfärda förordning om de uppgifter rörande de offentliga finanserna som ska ingå i årsberättelsen.

Samordningen av beredningen och behandlingen av årsberättelsen hör till statsrådets kansli i enlighet med ministeriernas nuvarande indelning av ansvarsområdena. Bestämmelser om ministeriernas indelning av ansvarsområdena ingår i reglementet för statsrådet. Beredningen av regeringens årsberättelse fördelas mellan statsrådets kansli och finansministeriet så att det hör till statsrådets kanslis uppgifter att överlämna årsberättelsen till riksdagen som en beslutshandling som publiceras i riksdagshandlingarna samt att presentera den vid statsrådets

allmänna sammanträde. Finansministeriet svarar för att sammanställa och redigera det material som anges i budgetlagen för beredningen av regeringens årsberättelse.

7.8 Lag om brandskyddsfonden

12 §. Fondens bokslut ska fastställas senast den 15 april. Avsikten är att de beräkningar som gäller fonden och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fondens fastställda bokslut.

7.9 Lag om interventionsfonden för jordbruket

9 §. Fondens bokslut ska fastställas senast den 15 april. Avsikten är att de beräkningar som gäller fonden och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fondens fastställda bokslut.

7.10 Lag om statens televisions- och radiofond

4 §. Fondens bokslut ska fastställas senast den 15 april. Avsikten är att de beräkningar som gäller fonden och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fondens fastställda bokslut.

7.11 Lag om statsgarantifonden

8 §. Fondens bokslut ska fastställas senast den 15 april. Avsikten är att de beräkningar som gäller fonden och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fondens fastställda bokslut. Dessutom avses handels- och industriministeriet ändras till arbets- och näringsministeriet. Handels- och industriministeriet upphörde redan 2007 och arbets- och näringsministeriet grundades i dess ställe.

7.12 Lag om tryggnad av försörjningsberedskapen

12 a §. Fondens bokslut ska fastställas senast den 15 april. Avsikten är att de beräkningar som rör fonden och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fondens fastställda bokslut.

7.13 Lag om statens bostadsfond

5 §. Fondens bokslut ska fastställas senast den 15 april i stället för före utgången av april. Avsikten är att de beräkningar som rör fonden och ingår i regeringens årsberättelse ska baseras på fondens fastställda bokslut.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Budgetlagen preciseras genom budgetförordningen, där det föreskrivs närmare om tillvägagångssätt och detaljer som gäller statens finansförvaltning. Förordningen innehåller mer detaljerad reglering, som det inte är ändamålsenligt att reglera på lagnivå. Det föreslås att bemyndigandet att utfärda förordning enligt den gällande 26 § upphävs, eftersom det inte motsvarar de krav på avgränsning och exakthet som grundlagen ställer på bemyndiganden att utfärda förordningar. På grund av detta föreslås det i propositionen att flera bemyndiganden att utfärda förordningar och meddela föreskrifter preciseras i budgetlagen. Enligt förslaget fogas till 12 a § i budgetlagen ett bemyndigande att utfärda förordning om statens centralbokföring, till 14 § om statens bokföring, till 17 § om de offentliga finanserna och statsfinanserna och om statens verksamhet och verksamhetens samhälleliga verkningar och resultat som ska tas in i regeringens årsberättelse och 17 b § om upprättandet av och innehållet i de sammanställda kalkylerna och noterna till dem. Dessutom preciseras bemyndigandet att utfärda förordning i 24 a § genom att till bemyndigandet fogas förvaltningen och placeringen av statens kassamedel.

Budgetlagen och budgetförordningen kompletteras av flera föreskrifter och anvisningar från statsrådet, finansministeriet och Statskontoret. Det föreslås att bemyndigandena att meddela föreskrifter enligt budgetlagen preciseras och på motsvarande sätt upphävs flera bestämmelser i budgetförordningen som innehåller bemyndiganden. Syftet med dessa ändringar är inte att ändra nuvarande uppgifter och befogenheter. Bemyndigandet för finansministeriet enligt 41 b § 1 mom. i budgetförordningen att vid behov meddela närmare föreskrifter om statens centralbokföring avses inte bli överförd till lagen, eftersom det är mer ändamålsenligt att meddela närmare föreskrifter om statens centralbokföring genom förordning av statsrådet.

Bemyndiganden för statsrådet att meddela föreskrifter föreslås ingå i 10 a och 10 b § i lagen och bemyndiganden för finansministeriet att meddela föreskrifter i 10 a, 10 b, 12, 17 a, 17 b, 21 och 24 a § i lagen. Enligt förslaget ska det föreskrivas mer exakt än tidigare om bemyndigandet för Statskontoret att meddela föreskrifter i 24 c § i lagen. Ministerierna kan med stöd av 12 § i budgetlagen meddela preciserande föreskrifter om planeringen av verksamheten och ekonomin inom sitt förvaltningsområde. Enligt förslaget kan närmare bestämmelser om reglementen och instruktioner för ämbetsverk och inrättningar utfärdas genom förordning med stöd av 26 § i budgetlagen samt genom preciserande föreskrifter till föreskrifter som meddelats av statsrådet, finansministeriet och Statskontoret.

Med stöd av 14 § i budgetlagen kan finansministeriet i enskilda fall av särskilda skäl bevilja tillstånd att avvika från bestämmelserna om bokföring i en förordning som utfärdats med stöd av budgetlagen. Enligt 17 a, 17 b och 21 § i budgetlagen enligt vilka finansministeriet i enskilda fall av särskilda skäl kan ge tillstånd att avvika från bestämmelserna och föreskrifterna om statsbokslutet, sammanställda kalkyler och bokföringsenhetens bokslut som utfärdats och meddelats med stöd av budgetlagen.

Bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i regeringens årsberättelse och om utarbetandet av årsberättelsen finns för närvarande i budgetförordningen med stöd av bemyndigandet att utfärda förordning som ingår i 17 § i budgetlagen. I fortsättningen ska bemyndigandena att utfärda förordningar om regeringens årsberättelse ingå i 9 a § 3 mom. i lagen om statsrådet och i 17 § 2 mom. i budgetlagen. Med stöd av dessa bemyndiganden att utfärda förordningar är avsikten att utfärda en gemensam förordning som föredras av statsrådets kansli. Förordningen bereds i samarbete med finansministeriet.

9 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025. De sammanställda kalkylerna över statsfinanserna som avses i 17 b § i lagen om ändring av lagen om statsbudgeten görs upp första gången i samband med statsbokslutet 2025. Bestämmelserna i 6 § i lagen om ändring av 6 och 12 § i lagen om statliga affärsverk ska tillämpas för första gången på statens budgetproposition 2026, och på regeringens proposition om en tilläggsbudget 2025 tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft. Bestämmelserna i 8 § i lagen om ändring av 8 och 33 § i lagen om Forststyrelsen tillämpas för första gången på statens budgetproposition 2026, och på regeringens proposition om en tilläggsbudget 2025 tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 46 § i grundlagen ska statsrådet årligen lämna riksdagen en berättelse om regeringens verksamhet och om regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut samt en berättelse om skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts. Bestämmelser om regeringens årsberättelse finns i 9 a § i lagen om statsrådet. Enligt 1 mom. ska statsrådet lämna regeringens

årsberättelse, som gäller regeringens verksamhet och skötseln av statsfinanserna, till riksdagen varje kalenderår. I 2 mom. ingår en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om regeringens årsberättelse dessutom finns i lagen om statsbudgeten. Bestämmelser om de ekonomiska uppgifter som ska ingå i regeringens årsberättelse finns i 17 § i budgetlagen. De sammanställda kalkyler som nu föreslås i samband med statsboks slutet avses för sin del främja riksdagens rätt att få information om skötseln av statsfinanserna.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om andra frågor som enligt grundlagen hör till området för lag. Om det inte finns särskilda bestämmelser om den aktör som utfärdar förordning, utfärdas förordningen av statsrådet. Grundlagsutskottet har i sin praxis krävt att normgivningsbemyndigandena ska vara exakta och noggrant avgränsade (se till exempel GrUU 45/2016 rd, s. 4). För det första ska innehållet i bemyndigandet att utfärda förordning framgå av lagen. Dessutom ska behörigheten avgränsas noggrant. Det måste finnas tillräckligt uttömmande grundläggande bestämmelser i lag om det som ska regleras, och bemyndigandet bör i regel placeras i anslutning till den grundläggande lagbestämmelsen i fråga (se t.ex. GrUU 10/2016 rd, s. 5 och GrUU 49/2014 rd, s. 6).

Det nuvarande bemyndigandet att utfärda förordning i 26 § i budgetlagen är från tiden före den nuvarande grundlagen. Av denna anledning motsvarar de inte till viss del de nuvarande kraven på exakthet och noggrann avgränsning som ställs på bemyndiganden att utfärda förordning. Det föreslås att sådana bemyndiganden att utfärda förordning upphävs. I de nya föreslagna bemyndigandena att utfärda förordning har man på motsvarande sätt beaktat de nuvarande kraven på exakthet och noggrann avgränsning och man har strävat efter att placera bemyndigandena i samband med grundbestämmelserna.

Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även andra myndigheter genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer i bestämda frågor, om det med hänsyn till föremålet för regleringen finns särskilda skäl och regleringens betydelse i sak inte kräver att den sker genom lag eller förordning. Ett sådant bemyndigande ska vara noga avgränsat till sitt tillämpningsområde. I den nuvarande budgetförordningen ingår bemyndiganden för myndigheter att meddela föreskrifter, som enligt den nuvarande grundlagen borde finnas i lagen. Avsikten är att upphäva sådana bemyndiganden att meddela föreskrifter och nya bemyndiganden att meddela föreskrifter som motsvarar kraven i grundlagen införs i lagen. En del av de bemyndiganden för statsrådet och ministerierna att meddela föreskrifter som ingår i budgetförordningen har en förvaltningsintern karaktär, som till exempel statsrådet och finansministeriet också skulle kunna meddela på grundval av de allmänna befogenheter som hör till dem. För tydlighetens skull föreslås det att även sådana bemyndiganden att meddela föreskrifter införs i lagen. Utöver statsrådet och finansministeriet avses även Statskontoret ha befogenheter att meddela föreskrifter. Statskontorets befogenheter att utfärda föreskrifter gäller till exempel administrativa detaljer som gäller bokföring, bokslut och betalningsrörelsen och är till sin natur sådana att det inte är ändamålsenligt att föreskriva om dem genom lag eller förordning.

Propositionen innehåller inga bestämmelser som är problematiska med tanke på grundlagen och kan enligt regeringens uppfattning fastställas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om statsbudgeten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsbudgeten (423/1988) 12 § 2 mom., 12 a § 1 mom., 14 § 4 mom., 17 §, 17 a § 3 mom. och 21, 24 a, 24 c och 26 §,
av dem 12 § 2 mom., 17 a § 3 mom. samt 21 och 24 c § sådana de lyder i lag 1216/2003, 12 a § 1 mom. och 14 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1096/2009, 17 § sådan den lyder i lag 17/2014 och 24 a § sådan den lyder i lag 217/2000, och
fogas till 10 a §, sådan den lyder i lag 217/2000, ett nytt 2 mom., till 10 b §, sådan den lyder i lag 217/2000, ett nytt 2 mom., till 14 §, sådan den lyder i lag 1096/2009, ett nytt 5 mom. och till 17 a §, sådan den lyder i lag 1216/2003, ett nytt 4 mom. samt till lagen en ny 17 b § som följer:

10 a §

Beredningen av budgetpropositionen

Statsrådet får utfärda föreskrifter om grunderna för beredningen av budgetförslagen. Finansministeriet får meddela närmare föreskrifter om uppgörandet av budgetförslagen.

10 b §

Verkställigheten av budgeten

Statsrådet får meddela allmänna föreskrifter om tillämpningen av statsbudgeten. Finansministeriet får utfärda föreskrifter om uppföljningen av budgeten samt uppgörandet av kalkyler och utarbetandet av utredningar som gäller statsfinanserna samt preciserande föreskrifter om tillämpningen av budgeten.

12 §

Verksamhets- och ekonomiplanering

Närmare bestämmelser om planeringen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Finansministeriet får meddela närmare föreskrifter om verksamhets- och ekonomiplaneringen. Ministerierna får inom sitt förvaltningsområde utfärda föreskrifter som preciserar förordningen och finansministeriets föreskrifter om verksamhets- och ekonomiplaneringen.

12 a §

Ekonomiförvaltningsorganisationen

Staten är för sin budgetekonomi en bokföringsskyldig som indelas i bokföringsenheter. Bokföringsuppgifterna från bokföringsenheterna samlas i statens centralbokföring för upprättandet av statsbokslutet. Bokföringsuppgifter samlas i centralbokföringen också från statliga fonder utanför statsbudgeten. I centralbokföringen samlas dessutom bokföringsuppgifter från statliga affärsverk för uppgörandet av de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som avses i 17 b § 1 mom. Statskontoret samlar in bokföringsuppgifterna och sköter centralbokföringen. Närmare bestämmelser om centralbokföringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Bokföring

Närmare bestämmelser om statens bokföring får utfärdas genom förordning av statsrådet. Finansministeriet får i enskilda fall av särskilda skäl och med iakttagande av god bokföringssed bevilja tillstånd att avvika från bestämmelserna om bokföring i en förordning som utfärdats med stöd av 4 mom.

17 §

Uppgifter om statsfinanserna som ska ingå i regeringens årsberättelse

Regeringens årsberättelse, som avses i 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003), ska omfatta

- 1) behövliga uppgifter om skötseln av de offentliga finanserna,
- 2) statsbokslutet och de sammanställda kalkyler som presenterats i samband med det jämte andra behövliga uppgifter om skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts,
- 3) behövliga uppgifter om statens verksamhet och verksamhetens samhälleliga verkningar och resultat.

Regeringens årsberättelse omfattar också intäkts- och kostnadskalkylerna eller boksluten och balansräkningarna för statliga affärsverk, affärsverkskoncerner och statliga fonder utanför budgeten samt de viktigaste uppgifterna om affärsverkens, affärsverkskoncernernas och fondernas verksamhet och resultat.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de uppgifter om de offentliga finanserna och statsfinanserna och om statens verksamhet och verksamhetens samhälleliga verkningar och resultat som ska tas in i regeringens årsberättelse.

17 a §

Statsbokslutet

Närmare bestämmelser om upprättandet av och innehållet i statsbokslutet får utfärdas genom förordning av statsrådet. Finansministeriet fastställer scheman för kalkylerna för statsbokslutet och bilagorna till dem och får utfärda närmare föreskrifter om detaljerna för upprättandet av bokslutet.

Finansministeriet får i enskilda fall av särskilda skäl och för säkerställande av att uppgifterna ger en sådan rättvisande bild som avses i 18 § bevilja tillstånd att avvika från bestämmelser och föreskrifter om statsbokslutet som utfärdats med stöd av denna lag.

17 b §

Sammanställda kalkyler som gäller statsfinanserna

I samband med statsbokslutet presenteras följande sammanställda kalkyler och noter till dem om statens budgetekonomi, statliga fonder utanför budgeten och statliga affärsverk:

- 1) en intäkts- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna,
- 2) en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen vid finansårets slut,
- 3) en finansieringsanalys som redogör för penningflödet,
- 4) noter som är nödvändiga för givandet av en sådan rättvisande bild som avses i 18 §.

Statskontoret utarbetar förslaget till sammanställda kalkyler över statsfinanserna och bilagorna till dem.

Närmare bestämmelser om uppgörandet av och innehållet i de sammanställda kalkylerna och noterna till dem får utfärdas genom förordning av statsrådet. Finansministeriet fastställer scheman för de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna och bilagorna till dem och får utfärda närmare föreskrifter om detaljerna för uppgörandet av de sammanställda kalkylerna och bilagorna.

Finansministeriet får i enskilda fall av särskilda skäl och för säkerställande av att uppgifterna ger en sådan rättvisande bild som avses 18 § bevilja tillstånd att avvika från bestämmelser och föreskrifter om de sammanställda kalkylerna som utfärdats med stöd av denna lag.

21 §

Bokföringsenhetens bokslut och verksamhetsberättelse

Den verksamhetsberättelse som utarbetas för fullgörandet av bokföringsenhetens bokslut och resultatansvar ska innehålla riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten har följts och om bokföringsenhetens intäkter och kostnader, ekonomiska ställning och resultatet av verksamheten (*rättvisande bild av bokföringsenhetens bokslut och verksamhetsberättelse*).

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om bokföringsenhetens bokslut och verksamhetsberättelse samt om behandlingen och godkännandet av dem, liksom även om det ställningstagande som ministeriet inom varje förvaltningsområde lägger fram till följd av dessa. Finansministeriet fastställer scheman för kalkylerna för bokföringsenhetens bokslut och bilagorna till det och får utfärda närmare föreskrifter om detaljerna i fråga om upprättandet av bokslutet samt de utredningar och andra uppgifter som ska fogas till bokslutet.

Finansministeriet får i enskilda fall av särskilda skäl och för säkerställande av en sådan rättvisande bild som avses i 1 mom. bevilja tillstånd att avvika från bestämmelser och föreskrifter om bokföringsenhetens bokslut som utfärdats med stöd av denna lag.

24 a §

Skuldskötsel och förvaltning av kassamedel

Bestämmelser om hur skötseln av statsskulden och förvaltningen av statens kassamedel ska ordnas och kassamedlen placeras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansministeriet får meddela Statskontoret föreskrifter som kompletterar den förordning som avses i 1 mom. om skuldsättningen och om förvaltningen och placeringen av kassamedel samt om uppgörande av kassaflödesprognoser och andra kalkyler.

24 c §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Statskontoret får meddela ämbetsverken, inrättningarna och statliga fonder utanför budgeten föreskrifter om

1) detaljer i fråga om konton i affärsverksbokföringen och tekniska konton i budgetbokföringen och om andra detaljer i fråga om ordnandet av bokföringen och upprättandet av bokslut,

2) detaljer i fråga om skötseln av betalningsrörelsen och upprättandet av kassaflödesprognoser,

3) detaljer i fråga om ordnandet av kontrollen av fullmakter,

4) detaljer i fråga om funktionerna och förfaringssätten för redovisning och ekonomiförvaltning,

5) lämnande av bokförings- och bokslutsuppgifter och andra uppgifter för centralbokföringen och för upprättandet av bokslut och uppgörandet av de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenteras i samband med bokslutet, och

6) detaljer i fråga om ordnandet av intern kontroll av de uppgifter som avses i punkterna 1–4.

26 §

Reglementen och instruktioner för ämbetsverk och inrättningar

Genom ämbetsverkens och inrättningarnas reglementen och instruktioner får preciserande föreskrifter till bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag och till statsrådets, finansministeriets och Statskontorets föreskrifter meddelas.

Denna lag träder i kraft den 20 . Sammanställda kalkyler över statsfinanserna enligt 17 b § i lagen görs upp första gången i samband med statsbokslutet för 2025.

2.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012) 6 § som följer:

6 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Statsrådet får genom förordning utfärda bestämmelser om uppställande av de finanspolitiska mål som ska användas vid statsrådets fleråriga planering av den offentliga sektorns och dess undersektors inkomster, utgifter, underskott, skuld och motsvarande omständigheter, om de prognoser, den statistik och övriga uppgifter som ska användas för att uppställa målen och utvärdera måluppfyllelsen och om planeringen av de behövliga statsrådsåtgärderna för att uppnå målen samt om skedena i beredningen av planen och de förfaringssätt som ska iakttas vid beredningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om statens pensionsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) 9 § som följer:

9 §

Fastställande av bokslutet

Bokslutet för statens pensionsfond fastställs av finansministeriet, som i samband med fastställandet beslutar om de åtgärder som föranleds av fondens bokslut och revisionsberättelse samt av de andra utredningar och bedömningar om fondens ekonomi, verksamhet och resultat som ministeriet har inhämtat. Finansministeriet ska senast den 15 april efter räkenskapsåret besluta om fastställande av fondens bokslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 6 kap. 2 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 6 kap. 2 § som följer:

6 kap.

Fondens bokslut och revision

2 §

Fastställande av fondens bokslut

Fondens bokslut ska fastställas av finansministeriet, som i det sammanhanget beslutar om de åtgärder som fondens bokslut och revisionsberättelsen samt de övriga utredningar och bedömningar om verkets ekonomi, verksamhet och resultat som ministeriet inhämtat ger anledning till. Finansministeriet ska senast den 15 april efter räkenskapsåret besluta om fastställande av fondens bokslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 6 och 12 § i lagen om statliga affärsverk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) 6 § 1 mom. 4 punkten och 12 § 3 mom., av
dem den förstnämnda bestämmelsen sådan den lyder i lag 1019/2020, och
fogas till 12 § ett nytt 4 mom. som följer:

6 §

Riksdagens styrning av affärsverken

I samband med behandlingen av statsbudgeten ska riksdagen

4) besluta om maximibeloppet för affärsverkets investeringsförbindelser under nästa
räkenskapsperiod.

12 §

Bokföring och bokslut

Statsrådet fastställer affärsverkets bokslut senast den 15 april efter finansåret. Statsrådet
beslutar på basis av bokslutet hur affärsverkets vinst ska intäktsföras i statsbudgeten samt om
andra åtgärder som affärsverkets verksamhet och ekonomi föranleder.

Statskontoret får meddela föreskrifter om lämnandet av uppgifter som behövs för skötseln av
statens centralbokföring och uppgörandet av de sammanställda kalkyler över statsfinanserna
som i enlighet med 17 b § i lagen om statsbudgeten (423/1988) ska presenteras i samband med
statsbokslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Dess 6 § tillämpas dock första gången i fråga om
budgetpropositionen för 2026. I fråga om tilläggsbudgetpropositionerna för 2025 tillämpas de
bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

6.

Lag

om ändring av 8 och 33 § i lagen om Forststyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Forststyrelsen (234/2016) 8 § 1 mom. 4 punkten och 33 § 3 mom. samt
fogas till 33 § ett nytt 5 mom. som följer:

8 §

Riksdagens och statsrådets styrning

Vid behandlingen av statsbudgeten ska riksdagen

4) i fråga om Forststyrelsens affärsverksamhet besluta om maximibeloppet för
investeringsförbindelser under räkenskapsperioden.

33 §

Bokföring och bokslut

Statsrådet fastställer Forststyrelsens och Forststyrelsekoncernens bokslut senast den 15 april
efter finansåret. Statsrådet beslutar på basis av bokslutet hur Forststyrelsens vinst ska
intäktsföras i statsbudgeten samt om andra åtgärder som Forststyrelsens verksamhet och
ekonomi föranleder.

Statskontoret får meddela föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter som behövs för
skötseln av statens centralbokföring och uppgörandet av de sammanställda kalkyler över
statsfinanserna som i enlighet med 17 b § i lagen om statsbudgeten ska presenteras i samband
med statsbokslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Dess 8 § tillämpas dock första gången i fråga om
budgetpropositionen för 2026. I fråga om tilläggsbudgetpropositionerna för 2025 tillämpas de
bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

7.

Lag

om ändring av 9 a § i lagen om statsrådet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003), sådan paragrafen lyder i lag 16/2014, ett nytt
3 mom. som följer:

9 a §

Regeringens årsberättelse

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de uppgifter som ska
ingå i årsberättelsen när det gäller regeringens verksamhet och förfarandena för utarbetande av
årsberättelsen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om brandskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brandskyddsfonden (306/2003) 12 § 2 mom., sådant det lyder i lag
1355/2018, som följer:

12 §

Bokföring, betalningsrörelse och bokslut

Inrikesministeriet beslutar om fastställande av fondens bokslut, användning av fondens
överskott och täckande av underskott med medel ur fonden samt om övriga åtgärder som
fondens bokslut ger anledning till. Utöver ett utlåtande av fondens revisorer inhämtar
inrikesministeriet de uppgifter och utredningar om fondens ekonomi och verksamhet som
ministeriet behöver som grund för sitt beslut. Inrikesministeriet fastställer bokslutet senast den
15 april efter finansåret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om interventionsfonden för jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om interventionsfonden för jordbruket (1206/1994) 9 § som följer:

9 §

Fastställande av bokslutet

Jord- och skogsbruksministeriet fastställer fondens bokslut senast den 15 april efter finansåret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om statens televisions- och radiofond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) 4 § 1 mom., sådant det lyder
i lag 1010/2018, som följer:

4 §

Bokföring, bokslut och revisorer

I fråga om fondens bokföring och bokslut iakttas lagen om statsbudgeten (423/1988) och med stöd av lagen utfärdade bestämmelser. Bland fondens bokslutskalkyler ska också finnas en kalkyl över dispositionsplanens utfall. Transport- och kommunikationsverket godkänner och undertecknar fondens bokslut och lämnar det till kommunikationsministeriet för fastställelse. Kommunikationsministeriet fastställer fondens bokslut senast den 15 april efter finansåret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om statsgarantifonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsgarantifonden (444/1998) 8 § som följer:

8 §

Fondens budget och bokslut

Fonden utgör en del av statens centralbokföring. Arbets- och näringsministeriet sörjer för fondens bokföring och fastställer fondens budget för en tidsperiod som motsvarar specialfinansieringsbolagets räkenskapsperiod. Statsrådet fastställer fondens bokslut senast den 15 april efter finansåret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 12 a § i lagen om tryggande av försörjningsberedskapen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tryggande av försörjningsberedskapen (1390/1992) 12 a §, sådan den lyder i lag 225/2008, som följer:

12 a §

Statsrådet fastställer Försörjningsberedskapscentralens bokslut senast den 15 april efter finansåret. Bokslutet består av resultaträkning, balansräkning och verksamhetsberättelse. Vid fastställandet av bokslutet kan statsrådet på framställning av centralens styrelse besluta om överföring till statsbudgeten av sådana medel som influtit till försörjningsberedskapsfonden, om de inte är nödvändiga för förverkligandet av de mål för försörjningsberedskapen som uppställts av statsrådet med stöd av 2 § 2 mom. eller för täckande av utgifter enligt 15 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om statens bostadsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens bostadsfond (1144/1989) 5 § 4 mom., sådant det lyder i lag 72/2007,
som följer:

5 §

Miljöministeriet beslutar före den 15 april efter finansåret om fastställandet av fondens bokslut samt om de åtgärder som fondens bokslut ger anledning till.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 10 oktober 2024

Statsminister

Petteri Orpo

Finansminister Riikka Purra

1.

Lag

om ändring av lagen om statsbudgeten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsbudgeten (423/1988) 12 § 2 mom., 12 a § 1 mom., 14 § 4 mom., 17 §, 17 a § 3 mom. och 21, 24 a, 24 c och 26 §,
av dem 12 § 2 mom., 17 a § 3 mom. samt 21 och 24 c § sådana de lyder i lag 1216/2003, 12 a § 1 mom. och 14 § 4 mom. sådana de lyder i lag 1096/2009, 17 § sådan den lyder i lag 17/2014 och 24 a § sådan den lyder i lag 217/2000, och
fogas till 10 a §, sådan den lyder i lag 217/2000, ett nytt 2 mom., till 10 b §, sådan den lyder i lag 217/2000, ett nytt 2 mom., till 14 §, sådan den lyder i lag 1096/2009, ett nytt 5 mom. och till 17 a §, sådan den lyder i lag 1216/2003, ett nytt 4 mom. samt till lagen en ny 17 b § som följer:

Gällande lydelse

10 a §

Beredningen av budgetpropositionen

Föreslagen lydelse

10 a §

Beredningen av budgetpropositionen

Statsrådet får utfärda föreskrifter om grunderna för beredningen av budgetförslagen. Finansministeriet får meddela närmare föreskrifter om uppgörandet av budgetförslagen.

10 b §

Verkställigheten av budgeten

10 b §

Verkställigheten av budgeten

Statsrådet får meddela allmänna föreskrifter om tillämpningen av statsbudgeten. Finansministeriet får utfärda föreskrifter om uppföljningen av budgeten samt uppgörandet av kalkyler och utarbetandet av utredningar som gäller statsfinanserna samt preciserande föreskrifter om tillämpningen av budgeten.

Gällande lydelse

12 §

Verksamhets- och ekonomiplanering

Närmare bestämmelser om planeringen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 a §

Ekonomiförvaltningsorganisationen

Staten är för sin budgetekonomi en bokföringsskyldig som indelas i bokföringsenheter. Bokföringsuppgifterna från bokföringsenheterna samlas i statens centralbokföring för upprättandet av statsbokslutet. Statskontoret samlar in bokföringsuppgifterna och sköter centralbokföringen.

14 §

Bokföring

I fråga om affärsverkens bokföring föreskrivs särskilt.

Föreslagen lydelse

12 §

Verksamhets- och ekonomiplanering

Närmare bestämmelser om planeringen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Finansministeriet får meddela närmare föreskrifter om verksamhets- och ekonomiplaneringen. Ministerierna får inom sitt förvaltningsområde utfärda föreskrifter som preciserar förordningen och finansministeriets föreskrifter om verksamhets- och ekonomiplaneringen.

12 a §

Ekonomiförvaltningsorganisationen

Staten är för sin budgetekonomi en bokföringsskyldig som indelas i bokföringsenheter. Bokföringsuppgifterna från bokföringsenheterna samlas i statens centralbokföring för upprättandet av statsbokslutet. Bokföringsuppgifter samlas i centralbokföringen också från statliga fonder utanför statsbudgeten. I centralbokföringen samlas dessutom bokföringsuppgifter från statliga affärsverk för uppgörandet av de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som avses i 17 b § 1 mom. Statskontoret samlar in bokföringsuppgifterna och sköter centralbokföringen. Närmare bestämmelser om centralbokföringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Bokföring

Närmare bestämmelser om statens bokföring får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansministeriet får i enskilda fall av särskilda skäl och med iakttagande av god bokföringssed bevilja tillstånd att avvika från bestämmelserna om bokföring i en förordning som utfärdats med stöd av 4 mom.

Gällande lydelse

17 §

Regeringens årsberättelse

Regeringens årsberättelse, som avses i 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003), omfattar statsbokslutet och andra behövliga uppgifter om skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts samt uppgifter om statens verksamhet och verksamhetens samhälleliga verkningar och resultat. Regeringens årsberättelse omfattar också boksluten för statliga affärsverk och statliga fonder utanför budgeten samt de viktigaste uppgifterna om affärsverkens och fondernas verksamhet och resultat.

17 a §

Statsbokslutet

Närmare bestämmelser om upprättandet av och innehållet i statsbokslutet kan ges genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

17 §

Uppgifter om statsfinanserna som ska ingå i regeringens årsberättelse

Regeringens årsberättelse, som avses i 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003), ska omfatta

- 1) behövliga uppgifter om skötseln av de offentliga finanserna,

- 2) statsbokslutet och de sammanställda kalkyler som presenterats i samband med det jämte andra behövliga uppgifter om skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts,

- 3) behövliga uppgifter om statens verksamhet och verksamhetens samhälleliga verkningar och resultat.

Regeringens årsberättelse omfattar också intäkts- och kostnadskalkylerna eller boksluten och balansräkningarna för statliga affärsverk, affärsverkskoncerner och statliga fonder utanför budgeten samt de viktigaste uppgifterna om affärsverkens, affärsverkskoncernernas och fondernas verksamhet och resultat.

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de uppgifter om de offentliga finanserna och statsfinanserna och om statens verksamhet och verksamhetens samhälleliga verkningar och resultat som ska tas in i regeringens årsberättelse.

17 a §

Statsbokslutet

Närmare bestämmelser om upprättandet av och innehållet i statsbokslutet får utfärdas genom förordning av statsrådet. Finansministeriet fastställer scheman för kalkylerna för statsbokslutet och bilagorna till dem och får utfärda närmare föreskrifter om detaljerna för upprättandet av bokslutet.

Finansministeriet får i enskilda fall av särskilda skäl och för säkerställande av att uppgifterna ger en sådan rättvisande bild som avses i 18 § bevilja tillstånd att avvika från bestämmelser och föreskrifter om

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

statsbokslutet som utfärdats med stöd av denna lag.

17 b §

Sammanställda kalkyler som gäller statsfinanserna

I samband med statsbokslutet presenteras följande sammanställda kalkyler och noter till dem om statens budgetekonomi, statliga fonder utanför budgeten och statliga affärsverk:

1) en intäkts- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna,

2) en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen vid finansårets slut,

3) en finansieringsanalys som redogör för penningflödet,

4) noter som är nödvändiga för givandet av en sådan rättvisande bild som avses i 18 §.

Statskontoret utarbetar förslaget till sammanställda kalkyler över statsfinanserna och bilagorna till dem.

Närmare bestämmelser om uppgörandet av och innehållet i de sammanställda kalkylerna och noterna till dem får utfärdas genom förordning av statsrådet. Finansministeriet fastställer scheman för de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna och bilagorna till dem och får utfärda närmare föreskrifter om detaljerna för uppgörandet av de sammanställda kalkylerna och bilagorna.

Finansministeriet får i enskilda fall av särskilda skäl och för säkerställande av att uppgifterna ger en sådan rättvisande bild som avses 18 § bevilja tillstånd att avvika från bestämmelser och föreskrifter om de sammanställda kalkylerna som utfärdats med stöd av denna lag.

21 §

Ämbetsverkens och inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelser

Den verksamhetsberättelse som utarbetas för fullgörandet av ämbetsverkets och inrättningens bokslut och resultatansvar ska innehålla riktiga och tillräckliga uppgifter om

21 §

Bokföringsenhetens bokslut och verksamhetsberättelse

Den verksamhetsberättelse som utarbetas för fullgörandet av bokföringsenhetens bokslut och resultatansvar ska innehålla riktiga och tillräckliga uppgifter om hur

Gällande lydelse

hur budgeten har följts och om ämbetsverkets och inrättningens intäkter och kostnader, ekonomiska ställning och resultatet av verksamheten (*rättvisande bild*).

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om ämbetsverkens och inrättningarnas bokslut och verksamhetsberättelse samt om behandlingen och godkännandet av dem, liksom även om det ställningstagande som ministeriet inom varje förvaltningsområde lägger fram till följd av dessa.

Föreslagen lydelse

budgeten har följts och om *bokföringsenhetens* intäkter och kostnader, ekonomiska ställning och resultatet av verksamheten (*rättvisande bild av bokföringsenhetens bokslut och verksamhetsberättelse*).

Genom förordning av statsrådet *utfärdas* närmare *bestämmelser* om *bokföringsenhetens* bokslut och verksamhetsberättelse samt om behandlingen och godkännandet av dem, liksom även om det ställningstagande som ministeriet inom varje förvaltningsområde lägger fram till följd av dessa. *Finansministeriet fastställer scheman för kalkylerna för bokföringsenhetens bokslut och bilagorna till det och får utfärda närmare föreskrifter om detaljerna i fråga om upprättandet av bokslutet samt de utredningar och andra uppgifter som ska fogas till bokslutet.*

Finansministeriet får i enskilda fall av särskilda skäl och för säkerställande av en sådan rättvisande bild som avses i 1 mom. bevilja tillstånd att avvika från bestämmelser och föreskrifter om bokföringsenhetens bokslut som utfärdats med stöd av denna lag.

24 a §

Skuldskötsel

Bestämmelser om hur skötseln av statsskulden skall ordnas kan utfärdas av statsrådet genom förordning.

24 a §

Skuldskötsel och förvaltning av kassamedel

Bestämmelser om hur skötseln av statsskulden och förvaltningen av statens kassamedel ska ordnas och kassamedlen placeras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansministeriet får meddela Statskontoret föreskrifter som kompletterar den förordning som avses i 1 mom. om skuldsättningen och om förvaltningen och placeringen av kassamedel samt om uppgörande av kassaflödesprognoser och andra kalkyler.

24 c §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Statskontoret kan meddela föreskrifter om detaljer i fråga om skötseln av ämbetsverkens, inrättningarnas och utanför budgeten stående

24 c §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Statskontoret får meddela ämbetsverken, inrättningarna och statliga fonder utanför budgeten föreskrifter om

Gällande lydelse

statliga fonders bokföring, betalningsrörelse och redovisning, samt om upprättandet av bokslut och andra funktioner och förfaringssätt inom ekonomiförvaltningen.

Föreslagen lydelse

1) detaljer i fråga om konton i affärsverksbokföringen och tekniska konton i budgetbokföringen och om andra detaljer i fråga om ordnandet av bokföringen och upprättandet av bokslut,

2) detaljer i fråga om skötseln av betalningsrörelsen och upprättandet av kassaflödesprognoser,

3) detaljer i fråga om ordnandet av kontrollen av fullmakter,

4) detaljer i fråga om funktionerna och förfaringssätten för redovisning och ekonomiförvaltning,

5) lämnande av bokförings- och bokslutsuppgifter och andra uppgifter för centralbokföringen och för upprättandet av bokslut och uppgörandet av de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenteras i samband med bokslutet, och

6) detaljer i fråga om ordnandet av intern kontroll av de uppgifter som avses i punkterna 1–4.

26 §

Rätt att utfärda förordning

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

Genom förordning kan stadgas om frågor som gäller statsbudgeten, bokföringen, bokslutet samt ämbetsverkens och inrättningarnas interna kontroll, om det inte med stöd av något uttryckligt stadgande skall stadgas genom lag om dessa frågor.

I frågor som anges genom förordning kan föreskrifter och anvisningar också meddelas genom beslut av finansministeriet samt i ämbetsverkens och inrättningarnas reglementen.

26 §

Reglementen och instruktioner för ämbetsverk och inrättningar

Genom ämbetsverkens och inrättningarnas reglementen och instruktioner får preciserande föreskrifter till bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag och till statsrådets, finansministeriets och Statskontorets föreskrifter meddelas.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Sammanställda kalkyler över statsfinanserna enligt 17 b § i lagen görs upp första gången i samband med statsbokslutet för 2025.

2.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012) 6 § som följer:

Gällande lydelse

6 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Statsrådet får genom förordning utfärda bestämmelser om uppställande av de finanspolitiska mål som ska användas vid statsrådets fleråriga planering av den offentliga sektorns och dess undersektors inkomster, utgifter, underskott, skuld och motsvarande omständigheter, om de prognoser, den statistik och övriga uppgifter som ska användas för att uppställa målen och utvärdera måluppfyllelsen och om planeringen av de behövliga statsrådsåtgärderna för att uppnå målen.

Föreslagen lydelse

6 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Statsrådet får genom förordning utfärda bestämmelser om uppställande av de finanspolitiska mål som ska användas vid statsrådets fleråriga planering av den offentliga sektorns och dess undersektors inkomster, utgifter, underskott, skuld och motsvarande omständigheter, om de prognoser, den statistik och övriga uppgifter som ska användas för att uppställa målen och utvärdera måluppfyllelsen och om planeringen av de behövliga statsrådsåtgärderna för att uppnå målen *samt om skedena i beredningen av planen och de förfaringssätt som ska iaktas vid beredningen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om statens pensionsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) 9 § som följer:

Gällande lydelse

9 §

Fastställande av bokslutet

Bokslutet för statens pensionsfond fastställs av finansministeriet, som i samband med fastställandet beslutar om de åtgärder som föranleds av fondens bokslut och revisionsberättelse samt av de andra utredningar och bedömningar om fondens ekonomi, verksamhet och resultat som ministeriet har inhämtat. Finansministeriet skall besluta om fastställandet av fondens bokslut senast den 30 april efter finansåret.

Föreslagen lydelse

9 §

Fastställande av bokslutet

Bokslutet för statens pensionsfond fastställs av finansministeriet, som i samband med fastställandet beslutar om de åtgärder som föranleds av fondens bokslut och revisionsberättelse samt av de andra utredningar och bedömningar om fondens ekonomi, verksamhet och resultat som ministeriet har inhämtat. *Finansministeriet ska senast den 15 april efter räkenskapsåret besluta om fastställande av fondens bokslut.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 6 kap. 2 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 6 kap. 2 § som följer:

Gällande lydelse

6 kap

Fondens bokslut och revision

2 §

Fastställande av fondens bokslut

Fondens bokslut ska fastställas av finansministeriet, som i det sammanhanget beslutar om de åtgärder som fondens bokslut och revisionsberättelsen samt de övriga utredningar och bedömningar om verkets ekonomi, verksamhet och resultat som ministeriet inhämtat ger anledning till. Finansministeriet ska senast den 30 april efter räkenskapsåret besluta om fastställande av fondens bokslut.

Föreslagen lydelse

6 kap.

Fondens bokslut och revision

2 §

Fastställande av fondens bokslut

Fondens bokslut ska fastställas av finansministeriet, som i det sammanhanget beslutar om de åtgärder som fondens bokslut och revisionsberättelsen samt de övriga utredningar och bedömningar om verkets ekonomi, verksamhet och resultat som ministeriet inhämtat ger anledning till. Finansministeriet ska senast den 15 april efter räkenskapsåret besluta om fastställande av fondens bokslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 6 och 12 § i lagen om statliga affärsverk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) 6 § 1 mom. 4 punkten och 12 § 3 mom., av
dem den förstnämnda bestämmelsen sådan den lyder i lag 1019/2020, och
fogas till 12 § ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Riksdagens styrning av affärsverken

I samband med behandlingen av
statsbudgeten ska riksdagen

4) godkänna maximibeloppet för
affärsverkets investeringar under nästa
räkenskapsperiod samt bemyndiganden för
affärsverket att ingå sådana förbindelser för
investeringar som medför utgifter under
senare räkenskapsperioder.

12 §

Bokföring och bokslut

Statsrådet fastställer affärsverkens bokslut.
Statsrådet beslutar på basis av bokslutet hur
affärsverkets vinst ska intäktsföras i
statsbudgeten samt om andra åtgärder som
affärsverkets verksamhet och ekonomi
föranleder.

Föreslagen lydelse

6 §

Riksdagens styrning av affärsverken

I samband med behandlingen av
statsbudgeten ska riksdagen

4) besluta om maximibeloppet för
affärsverkets investeringsförbindelser under
nästa räkenskapsperiod.

12 §

Bokföring och bokslut

Statsrådet fastställer affärsverkets bokslut
senast den 15 april efter finansåret. Statsrådet
beslutar på basis av bokslutet hur
affärsverkets vinst ska intäktsföras i
statsbudgeten samt om andra åtgärder som
affärsverkets verksamhet och ekonomi
föranleder.

Statskontoret får meddela föreskrifter om
lämnandet av uppgifter som behövs för
skötseln av statens centralbokföring och
uppgörandet av de sammanställda kalkyler
över statsfinanserna som i enlighet med 17 b
§ i lagen om statsbudgeten (423/1988) ska
presenteras i samband med statsbokslutet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 20 . Dess 6 §
tillämpas dock första gången i fråga om
budgetpropositionen för 2026. I fråga om
tilläggsbudgetpropositionerna för 2025
tillämpas de bestämmelser som gällde vid
ikraftträdandet av denna lag.*

6.

Lag

om ändring av 8 och 33 § i lagen om Forststyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Forststyrelsen (234/2016) 8 § 1 mom. 4 punkten och 33 § 3 mom. samt
fogas till 33 § ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

8 §

Riksdagens och statsrådets styrning

Riksdagens och statsrådets styrning

Vid behandlingen av statsbudgeten ska
riksdagen

Vid behandlingen av statsbudgeten ska
riksdagen

4) i fråga om Forststyrelsens
affärsverksamhet godkänna maximibeloppet
för investeringar under räkenskapsperioden
samt bemyndiganden att ingå sådana
förbindelser för investeringar som medför
utgifter under senare räkenskapsperioder.

4) i fråga om Forststyrelsens
affärsverksamhet *besluta om maximibeloppet
för investeringsförbindelser* under
räkenskapsperioden.

33 §

33 §

Bokföring och bokslut

Bokföring och bokslut

Gällande lydelse

Statsrådet fastställer Forststyrelsens och Forststyrelsekoncernens bokslut. Statsrådet beslutar på basis av bokslutet hur Forststyrelsens vinst ska intäktsföras i statsbudgeten samt om andra åtgärder som Forststyrelsens verksamhet och ekonomi föranleder.

Föreslagen lydelse

Statsrådet fastställer Forststyrelsens och Forststyrelsekoncernens bokslut *senast den 15 april efter finansåret*. Statsrådet beslutar på basis av bokslutet hur Forststyrelsens vinst ska intäktsföras i statsbudgeten samt om andra åtgärder som Forststyrelsens verksamhet och ekonomi föranleder.

Statskontoret får meddela föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter som behövs för skötseln av statens centralbokföring och uppgörandet av de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som i enlighet med 17 b § i lagen om statsbudgeten ska presenteras i samband med statsbokslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Dess 8 § tillämpas dock första gången i fråga om budgetpropositionen för 2026. I fråga om tilläggsbudgetpropositionerna för 2025 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

7.

Lag

om ändring av 9 a § i lagen om statsrådet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003), sådan paragrafen lyder i lag 16/2014, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

9 a §

Regeringens årsberättelse

Föreslagen lydelse

9 a §

Regeringens årsberättelse

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de uppgifter som ska ingå i årsberättelsen när det gäller regeringens verksamhet och förfarandena för utarbetande av årsberättelsen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om brandskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brandskyddsfonden (306/2003) 12 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1355/2018, som följer:

Gällande lydelse

12 §

Bokföring, betalningsrörelse och bokslut

Föreslagen lydelse

12 §

Bokföring, betalningsrörelse och bokslut

Gällande lydelse

Inrikesministeriet beslutar om fastställande av fondens bokslut, användning av fondens överskott och täckande av underskott med medel ur fonden samt om övriga åtgärder som fondens bokslut ger anledning till. Utöver ett utlåtande av fondens revisorer inhämtar inrikesministeriet de uppgifter och utredningar om fondens ekonomi och verksamhet som ministeriet behöver som grund för sitt beslut.

Föreslagen lydelse

Inrikesministeriet beslutar om fastställande av fondens bokslut, användning av fondens överskott och täckande av underskott med medel ur fonden samt om övriga åtgärder som fondens bokslut ger anledning till. Utöver ett utlåtande av fondens revisorer inhämtar inrikesministeriet de uppgifter och utredningar om fondens ekonomi och verksamhet som ministeriet behöver som grund för sitt beslut. *Inrikesministeriet fastställer bokslutet senast den 15 april efter finansåret.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om interventionsfonden för jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om interventionsfonden för jordbruket (1206/1994) 9 § som följer:

Gällande lydelse

9 §

Fastställande av bokslutet

Jord- och skogsbruksministeriet fastställer fondens bokslut.

Föreslagen lydelse

9 §

Fastställande av bokslutet

Jord- och skogsbruksministeriet fastställer fondens bokslut *senast den 15 april efter finansåret.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om statens televisions- och radiofond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) 4 § 1 mom., sådant det lyder
i lag 1010/2018, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Bokföring, bokslut och revisorer

I fråga om fondens bokföring och bokslut iakttas lagen om statsbudgeten (423/1988) och med stöd av lagen utfärdade bestämmelser. Bland fondens bokslutskalkyler ska också finnas en kalkyl över dispositionsplanens utfall. Transport- och kommunikationsverket godkänner och undertecknar fondens bokslut och lämnar det till kommunikationsministeriet för fastställelse.

Föreslagen lydelse

4 §

Bokföring, bokslut och revisorer

I fråga om fondens bokföring och bokslut iakttas lagen om statsbudgeten (423/1988) och med stöd av lagen utfärdade bestämmelser. Bland fondens bokslutskalkyler ska också finnas en kalkyl över dispositionsplanens utfall. Transport- och kommunikationsverket godkänner och undertecknar fondens bokslut och lämnar det till kommunikationsministeriet för fastställelse. *Kommunikationsministeriet fastställer fondens bokslut senast den 15 april efter finansåret.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om statsgarantifonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsgarantifonden (444/1998) 8 § som följer:

Gällande lydelse

8 §

Fondens budget och bokslut

Fonden utgör en del av statens centralbokföring. Handels- och industriministeriet sörjer för fondens bokföring och fastställer fondens budget för en tidsperiod som motsvarar specialfinansieringsbolagets räkenskapsperiod. Statsrådet fastställer fondens bokslut.

Föreslagen lydelse

8 §

Fondens budget och bokslut

Fonden utgör en del av statens centralbokföring. Arbets- och näringsministeriet sörjer för fondens bokföring och fastställer fondens budget för en tidsperiod som motsvarar specialfinansieringsbolagets räkenskapsperiod. Statsrådet fastställer fondens bokslut *senast den 15 april efter finansåret.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 12 a § i lagen om tryggande av försörjningsberedskapen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tryggande av försörjningsberedskapen (1390/1992) 12 a §, sådan den lyder
i lag 225/2008, som följer:

Gällande lydelse

12 a §

Statsrådet fastställer
Försörjningsberedskapscentralens bokslut,
som består av resultaträkning, balansräkning
och verksamhetsberättelse. Vid fastställandet
av bokslutet kan statsrådet på framställning av
centralens styrelse besluta om överföring till
statsbudgeten av sådana medel som influtit till
försörjningsberedskapsfonden, om de inte är
nödvändiga för förverkligandet av de mål för
försörjningsberedskapen som uppställts av
statsrådet med stöd av 2 § 2 mom. eller för
täckande av utgifter enligt 15 §.

Föreslagen lydelse

12 a §

Statsrådet fastställer
Försörjningsberedskapscentralens bokslut
senast den 15 april efter finansåret. Bokslutet
består av resultaträkning, balansräkning och
verksamhetsberättelse. Vid fastställandet av
bokslutet kan statsrådet på framställning av
centralens styrelse besluta om överföring till
statsbudgeten av sådana medel som influtit till
försörjningsberedskapsfonden, om de inte är
nödvändiga för förverkligandet av de mål för
försörjningsberedskapen som uppställts av
statsrådet med stöd av 2 § 2 mom. eller för
täckande av utgifter enligt 15 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om statens bostadsfond

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens bostadsfond (1144/1989) 5 § 4 mom., sådant det lyder i lag 72/2007,
som följer:

Gällande lydelse

5 §

Miljöministeriet beslutar före utgången av april om fastställandet av fondens bokslut samt om de åtgärder som fondens bokslut ger anledning till.

Föreslagen lydelse

5 §

Miljöministeriet beslutar före *den 15 april efter finansåret* om fastställandet av fondens bokslut samt om de åtgärder som fondens bokslut ger anledning till.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Statsrådets förordning

om ändring av förordningen om statsbudgeten

I enlighet med statsrådets beslut

upphävs i förordningen om statsbudgeten (1243/1992) 1 b § 4 mom., 10 § 3 mom., 12 § 2 mom., 13 § 4 mom., 15 §, 21 § 2 mom., 22 § 2 mom., 27 § 4 mom., 29 § 3 mom., 32 §, 37 § 2 mom., 40 § 1 och 3 mom., 41 b §, 41 c § 4 mom., 42 b § 4 mom., 46 § 5 mom., 54 a § 2 mom., 61 § 2 mom., 62 §, 64 § 2 mom., 66 b § 5 mom., 66 g § 5 mom., 68 §, 8 a kap. och 74 §,

av dem 1 b § 4 mom., 37 § 2 mom. och 64 § 2 mom. sådana de lyder i förordning 254/2004, 10 § 3 mom., 13 § 4 mom., 27 § 4 mom., 32 §, 40 § 1 mom., 41 c § 4 mom., 54 a § 2 mom. och 61 § 2 mom. sådana de lyder i förordning 1786/2009, 21 § 2 mom. och 22 § 2 mom. sådana de lyder i förordning 973/2008, 29 § 3 mom. sådant det lyder i förordning 1435/2014, 40 § 3 mom., 41 b §, 42 b § 4 mom., 46 § 5 mom., 66 b § 5 mom. och 66 g § 5 mom. sådana de lyder i förordning 600/1997, 62 § sådan den lyder i förordningarna 254/2004 och 1786/2009, 68 § sådan den lyder i förordning 1165/2020 och 8 a kap. sådant det lyder i förordning 118/2016,

ändras 1 a § 1 mom., 12 § 1 mom. 4 punkten, 28 § 4 mom., 30 § 2 mom., 39 § 2 mom., 41 a § 2 mom., 42 b § 1 och 2 mom., 43 § 1 mom., 51 §, 53 § 1, 2 och 4 mom., 54, 58 och 59 §, 63 § 2 och 4 mom., 66 § 2 mom., 66 e § 2 mom., 66 h § 6, 7 och 15 punkten, 67 § 3 mom., 67 b § och 69 b § 5 mom.,

av dem 1 a § 1 mom. sådant det lyder i förordning 321/2003, 28 § 4 mom. sådant det lyder i förordning 718/2002, 30 § 2 mom. sådant det lyder i förordning 973/2008, 39 § 2 mom., 51 §, 53 § 2 mom., 63 § 4 mom., 66 e § 2 mom. och 69 b § 5 mom. sådana de lyder i förordning 1786/2009, 41 a § 2 mom., 42 b § 1 och 2 mom., 53 § 1 mom., 58 § och 66 § 2 mom. sådana de lyder i förordning 600/1997, 43 § 1 mom., 63 § 2 mom. och 66 h § 6 punkten sådana de lyder i förordning 1435/2014, 53 § 4 mom. samt 54 och 59 § sådana de lyder i förordning 430/2018, 66 h § 15 punkten sådan den lyder i förordning 254/2004, 66 h § 7 punkten sådan den lyder i förordning 118/2016, 67 § 3 mom. sådant det lyder i förordning 1053/2022 och 67 b § sådan den lyder i förordningarna 254/2004, 1253/2004, och 1435/2014 samt

fogas till 67 §, sådan den lyder i förordningarna 254/2004, 1786/2009 och 1053/2022, ett nytt 4 mom. samt till förordningen nya 67 c–67 f § och en ny mellanrubrik före dem som följer:

1 a §

Ministerierna ska lämna in sina förslag till ramar för sina förvaltningsområden till finansministeriet, som gör upp sitt förslag till ramar för statsfinanserna för utarbetande av budgetpropositionen.

12 §

Den detaljerade indelningen av budgeten skall uppgöras med iakttagande av indelningen i avdelningar och huvudtitlar och i den skall ingå

4) uppgifter som finansministeriet bestämmer med stöd av 10 b § i lagen om statsbudgeten.

28 §

Statens allmänna inkomstkonto och utgiftskonto sköts av statskontoret.

30 §

PM-kontot får användas av dem som anges i statskontorets ekonomistadga.

39 §

I ekonomistadgan ska det bestämmas om förfarandet vid debitering av utgifter vid bokföringsenheten.

41 a §

Bokföringen ska skötas med användning av tillräckligt enhetliga och säkra system som ger behövlig information.

42 b §

Affärsbokföringen omfattar åtminstone de konton som behövs för uppgörande av en intäkt- och kostnadskalkyl och en balansräkning.

Budgetbokföringen omfattar budgetkontona, kontona för överförda anslag och övriga konton. Budgetkontona och deras innehåll ska motsvara statsbudgeten och den detaljerade indelningen av den.

43 §

Registreringarna ska basera sig på daterade, numrerade och godkända verifikat som verifierar bokföringshändelsen. Andra verifikat än sådana som uppvisar en budgetutgift kan godkännas i servicecentret.

51 §

Bokföringsenheten ska se till att redogörarens bokföring har ordnats på behörigt sätt med beaktande av arten och omfattningen av redogörarens verksamhet.

53 §

Statens centralbokföring ska ordnas så att det på basis av den går att upprätta huvudboken för statens affärsbokföring, huvudboken för statens budgetbokföring och statsbokslut samt göra i 17 b § 1 mom. i lagen om statsbudgeten avsedda sammanställda kalkyler över statsfinanserna liksom även utredningar om budgetekonomin, fondekonomin och statliga affärsverk.

Huvudboken för statens affärsbokföring upprättas på basis av bokföringsuppgifter från bokföringsenheternas affärsbokföring. Huvudboken för statens budgetbokföring upprättas på basis av bokföringsuppgifter från bokföringsenheternas budgetbokföring.

Bokföringsmaterial som hör till statens centralbokföring omfattar i 1 mom. avsedda statliga bokföringsböcker och bokföringsuppgifter som behövs för uppgörandet av sammanställda kalkyler över statsfinanserna, i 54 § avsedda bokföringsuppgifter och i 42 e § avsedda avstämningskalkyler som gjorts upp utifrån bokföringsuppgifterna, anmälningar som statskontoret med stöd av 24 c § i lagen om statsbudgeten bestämt i fråga om fullmakter och användningen av dem samt kontoförteckningar och övrigt material som behövs för att sköta centralbokföringen. Registreringar i centralbokföringen ska dokumenteras på ett verifierbart sätt. I fråga om statskontorets skyldighet att bevara bokföringsmaterial gäller vad som föreskrivs särskilt.

54 §

Bokföringsenheterna och statliga fonder utanför budgeten ska för centralbokföringen åtminstone för varje kalendermånad sända statskontoret sina bokföringsuppgifter och övriga uppgifter som behövs för skötseln av centralbokföringen. Uppgifter som sänds för centralbokföringen ska undertecknas på behörigt sätt.

58 §

Ämbetsverken och inrättningarna ska föra förrådsbokföring över de omsättningstillgångar som är i deras besittning, om inte statskontoret av särskilda skäl i enskilda fall bestämmer något annat. Om ämbetsverkets eller inrättningens omsättningstillgångar är av särskilt ringa värde och kvantitet, behöver ämbetsverket eller inrättningen inte föra förrådsbokföring över sina omsättningstillgångar. I sistnämnda fall ska ämbetsverket eller inrättningen dock vid utgången av finansåret inventera sina omsättningstillgångar.

59 §

Över nationalförmögenhet och anläggningstillgångar i ämbetsverks och inrättnings besittning ska det upprättas bokföring av anläggningstillgångar.

63 §

Bokslutet ska upprättas och godkännas senast före utgången av februari året efter finansåret.

Sedan bokslutet har godkänts ska bokföringsenheten utan dröjsmål offentliggöra det på sin allmänna webbplats, om inte något annat följer av offentlighetslagen i fråga om vissa delar av bokslutet, samt informera ministeriet, statens revisionsverk och statskontoret om offentliggörandet.

66 §

Som nationalförmögenhet räknas sådana statligt ägda kultur- och naturarv för vars del det primära syftet med det statliga ägandet är att bevara förmögenheten och trygga dess bevarande.

66 e §

Specifikationerna till balansräkningen får göras i ett maskinläsbart datamedium på ett sådant sätt att de vid behov kan tas fram i vanlig läsbar skriftlig form.

66 h §

Bilagorna till bokföringsenheternas bokslut ska innehålla

-
- 6) en redogörelse för grunderna för avskrivningar enligt plan och ändringarna i dem,
 - 7) en redogörelse för avskrivningarna av nationalförmögenhet och anläggningstillgångar och av andra utgifter med lång verkningstid, specificerade enligt balansposterna,
-
- 15) redogörelser som finansministeriet bestämmer med stöd av 21 § i lagen om statsbudgeten.
-

67 §

Statens intäkts- och kostnadskalkyl samt statens balansräkning och finansieringsanalys görs upp på basis av den huvudbok för statens affärsbokföring som grundar sig på bokföringsenheternas bokföringsuppgifter i enlighet med de scheman för intäkts- och kostnadskalkylen, balansräkningen och finansieringsanalysen som finansministeriet fastställt. I statens bokslut elimineras verkningarna av intäkter, kostnader, fordringar, skulder och finansiella transaktioner mellan bokföringsenheterna med iakttagande av ärendets vikt. De intäkter och kostnader, fordringar och skulder samt finansiella transaktioner som ska elimineras dras av från den rad i intäkts- och kostnadskalkylen, balansräkningen eller finansieringsanalysen till vilken posten hör. Statskontoret gör upp en elimineringskalkyl av vilken de gjorda elimineringarna framgår.

Vid upprättande av statsbokslut ska samma principer fortlöpande tillämpas. Dessa får ändras endast om det behövs för att ge en rättvisande bild.

67 b §

Statskontoret utarbetar förslaget till statsbokslut och till de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenterats i samband med bokslutet, med bilagor, och ger det före utgången av mars året efter finansåret undertecknat till finansministeriet för uppgörande av regeringens årsberättelse. Statskontoret utarbetar dessutom för finansministeriet de redogörelser som ministeriet begär och som behövs vid beredningen av regeringens årsberättelse.

Statskontorets förslag till statsbokslut och till de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenterats i samband med bokslutet ska innehålla statskontorets lednings utlåtande om utvärdering och bekräftelse av ändamålsenligheten och tillräckligheten när det gäller den interna kontrollen enligt 69 § i anslutning till statens centralbokföring och sammanställandet av bokslutskalkylerna, de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenterats i samband med statsbokslutet och bilagorna till dem samt förfarandena i samband med dessa.

Statskontoret gör för ministerierna upp sådana kalkyler och utarbetar sådana redogörelser som grundar sig på statsbokslutet och centralbokföringen och som behövs för uppgörandet av det förslag till redogörelse för resultatet inom ministeriets ansvarsområde som ska ingå i regeringens årsberättelse.

Statskontoret ska förvara förslaget till statsbokslut och till de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenterats i samband med bokslutet, med bilagor, utlåtandet om utvärdering och bekräftelse, utredningar som statskontoret bestämmer med stöd av 24 c § i lagen om statsbudgeten och som grundar sig på bokföringsenheternas eller fondernas bokföring och bokslut samt de kalkyler och annat material som säkrar riktigheten hos bokslutet och de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna i enlighet med vad som bestäms eller föreskrivs särskilt.

Sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenterats i samband med statsbokslutet

67 c §

Intäkts- och kostnadskalkylen för de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna samt balansräkningen och finansieringsanalysen görs upp på basis av bokföringsuppgifter från bokföringsenheter, statliga fonder utanför budgeten och statliga affärsverk.

67 d §

Vid uppgörande av sammanställda kalkyler över statsfinanserna ska samma principer fortlöpande tillämpas. Dessa får ändras endast om det behövs för att ge en rättvisande bild.

Vid uppgörande av sammanställda kalkyler över statsfinanserna ska de bokföringsskyldigas bokföringsuppgifter ändras så att de är tillräckligt enhetliga med de bokslutsprinciper enligt lagen om statsbudgeten och denna förordning som ska iaktas i statens bokföring. Avvikelse från detta får göras av särskilda skäl, förutsatt att avvikelserna inte äventyrar en rättvisande bild.

67 e §

I de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna ska intäkterna och utgifterna i bokföringen samt den ekonomiska ställningen presenteras som om de bokföringsskyldiga som omfattas av kalkylerna utgjorde en enda bokföringsskyldig.

I de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna elimineras verkningarna av intäkter, kostnader, intäktsföring av vinst, fordringar, skulder, ägande och finansiella transaktioner mellan de bokföringsskyldiga som omfattas av kalkylerna, med iakttagande av ärendets vikt. Intäkter, kostnader, intäktsföring, fordringar, skulder och finansiella transaktioner som ska elimineras dras av från den rad i intäkts- och kostnadskalkylen, balansräkningen eller finansieringsanalysen för de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna till vilken posten hör. Statskontoret gör upp en elimineringskalkyl av vilken de gjorda elimineringarna framgår.

67 f §

Noterna till de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som ska presenterats i samband med statsbokslutet ska innehålla

- 1) de principer som iakttagits vid uppgörandet och de omständigheter som inverkar på jämförbarheten med föregående års sammanställda kalkyler över statsfinanserna,
- 2) finansiella intäkter och kostnader i de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna,
- 3) finansieringsposterna i balansräkningen i de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna,
- 4) åtagandena utanför balansräkningen i de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna,
- 5) investeringar i de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna,
- 6) förändringar i det egna kapitalet i de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna,
- 7) aktier och andelar som hör till anläggnings- och finansieringstillgångarna och investeringar i form av övrigt eget kapital i de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna, och
- 8) andra sådana kompletterande uppgifter i de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna som behövs för lämnande av riktiga och tillräckliga uppgifter.

69 b §

Ekonomistadgan och de andra reglementen som avses i 2 mom. samt ändringar i dem ska sändas till respektive ministerium, statens revisionsverk och statskontoret för kännedom.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025. De sammanställda kalkylerna över statsfinanserna görs upp första gången våren 2026 och gäller statsfinanserna för år 2025.